

2. Kvartal 2016

Bemannings- barometeret

Bemanningsbransjens
utvikling

Lysere tider?

Etter mer enn tre år med kontinuerlig nedgang i bemanningsbransjen gir utviklingen i 2. kvartal grunn til forsiktig optimisme. Markedet ser ut til å stabilisere seg på samme nivå som i fjor. Volumet er 10% lavere enn da nedgangen begynte i 2013.

Kvartalsstatistikken viser at antall timer som ble omsatt i 2. kvartal var på samme nivå som året før. Dette er første gang uten nedgang på mer enn 3 år. Samtidig steg omsetningen i bransjen med 2,3%.

Bemanningsbransjen er et barometer på utviklingen i arbeidslivet. Når det blir skifter i utviklingen, både i positiv og negativ forstand, merker man det tidlig på etterspørselen etter personell fra bemanningsbransjen. Selv om en 0% utvikling siden i fjor ikke i seg selv høster mye jubel, gir et signal om et skifte som kan gi grunn til optimisme. Dette kan sammenstilles med signalene fra SSB om en BNP-vekst på 0,4%. Norsk økonomi er trolig nær bunnen og det gir grunn til å tro på forsiktig vekst i siste del av året.

Bemanningsbransjen er tilstede i hele landet og på de fleste yrkesområder. Statistikken viser at det er store variasjoner både regionalt og mellom segmenter. I områder som har vært særlig utsatt for nedbemanninger som følge av oljenedturen har bemanningsbransjen fortsatt en negativ utvikling. Dette gjelder bl.a. Rogaland og Vest-Agder som begge hadde nedgang siden i fjor på mer enn 20%. Samtidig er det verdt å merke seg at nedgangen nesten har stoppet opp i Hordaland. På Østlandet er det positiv utvikling de fleste steder. Det er f.eks. verdt å merke seg en vekst på hele 18% i Akershus.

Det yrkesområdet med mest positiv utvikling i 2. kvartal er bygg og anlegg. Der var det en vekst på mer enn 19% siden i fjor. Dette samsvarer med veksten i bygningsbransjen for øvrig. Også innen oppvekst og utdanning er det gode tider for bemanningsbransjen. Her var veksten på mer enn 17%. I områdene som er tettst knyttet opp mot oljebransjen ser vi at nedgangen blir mindre og at det skjer stabilisering på et lavt nivå. Dette gjelder Industri og produksjon som hadde en marginal nedgang på 1% og tekniske tjenester som vokste med 2,5%.

På noen områder er det kraftig nedgang. Det gjelder særlig kundesenter hvor markedet sank med 22% og utleie av IT-personell som falt med 17%. Her er det nok snakk om strukturelle endringer og flytting av oppgaver ut av landet.

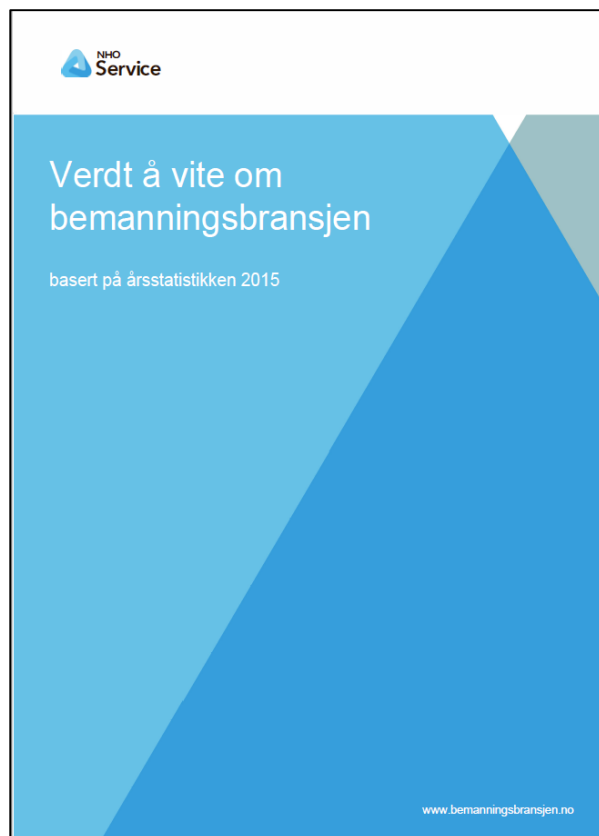
Markedet sett under ett gir håp om bedre tider, noe bemanningsbransjen trenger etter lang tid med synkende marked.

Oslo, den 4. september 2016

Even Hagelien

Fagsjef Bemanningsbransjen

Siden 2009 har det vært et samarbeid mellom NHO Service og Prognosesenteret når det gjelder innsamling og databehandling av bransjestatistikken. Kommentarer og analyser vedrørende statistikken og andre spørsmål angående bemanningsbransjen besvares av Even Hagelien, even.hagelien@nhoservice.no.

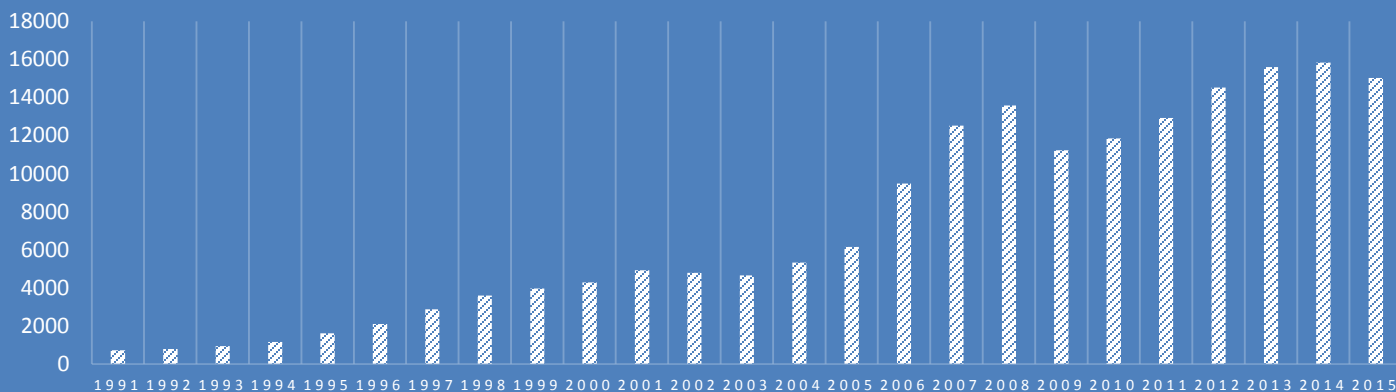

Ytterligere statistikk og informasjon om bemanningsbransjen kan lastes ned fra www.bemanningsbransjen.no

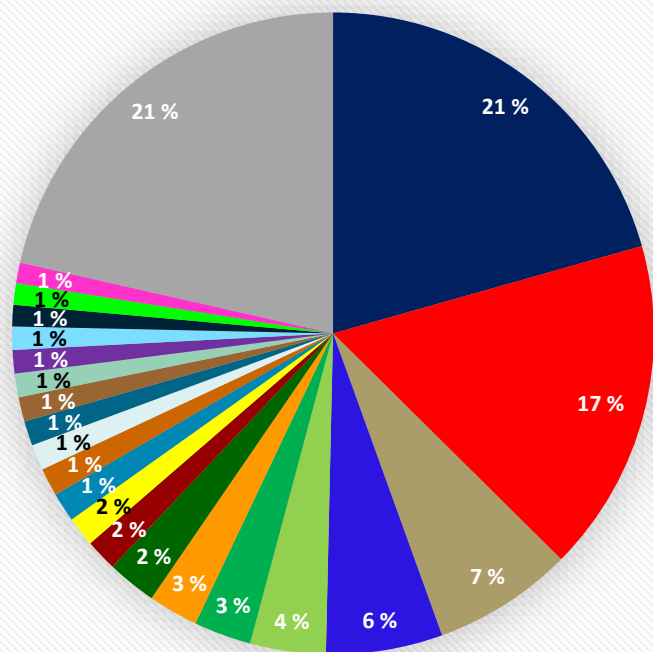
Bemanningsbransjen i Norge

Bemanningsbransjen utfakturerte 41 117 991 timer i 2015. Justert for økt antall respondenter til statistikken var dette 9,8 % færre timer enn i 2014. Bransjen hadde en total omsetning for hele sitt produktspekter på kr 15 031 429 647,-. Dette var 6% lavere enn i 2014. For utleie av personell var nedgangen 9.4% siden året før. Aktiviteten i bransjen har dermed gått ned. Dette har sammenheng med nedbemanningene i oljebransjen. Det er store regionale forskjeller.

ÅRSOMSETNING (MILL.KR.)

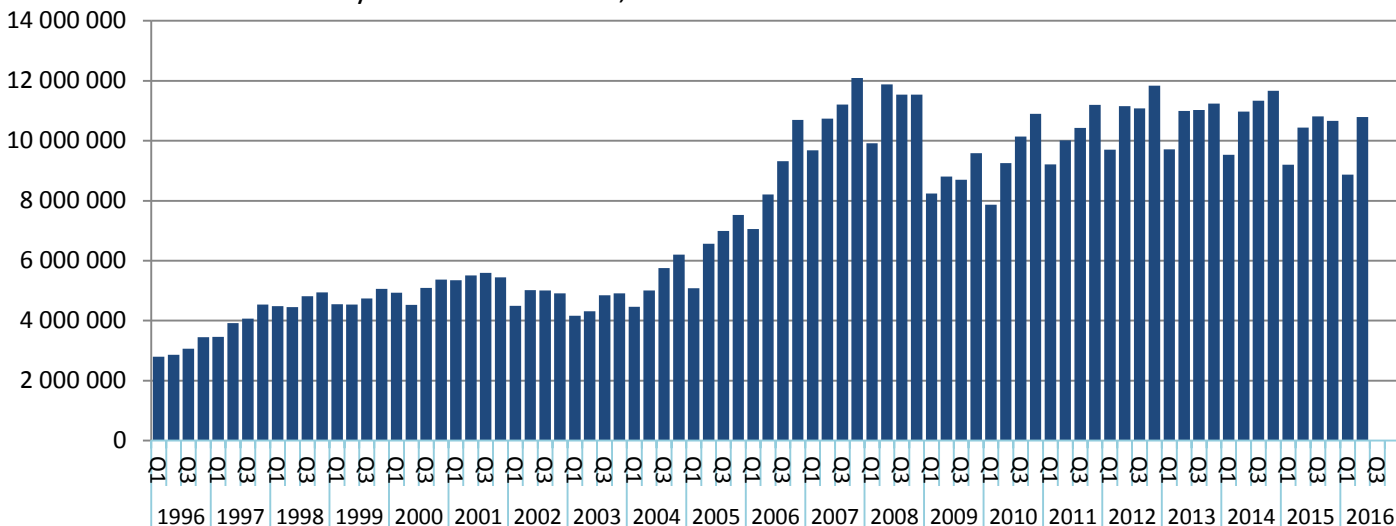
Her er en oversikt over markedsandelene i 2015 målt etter omsetning:

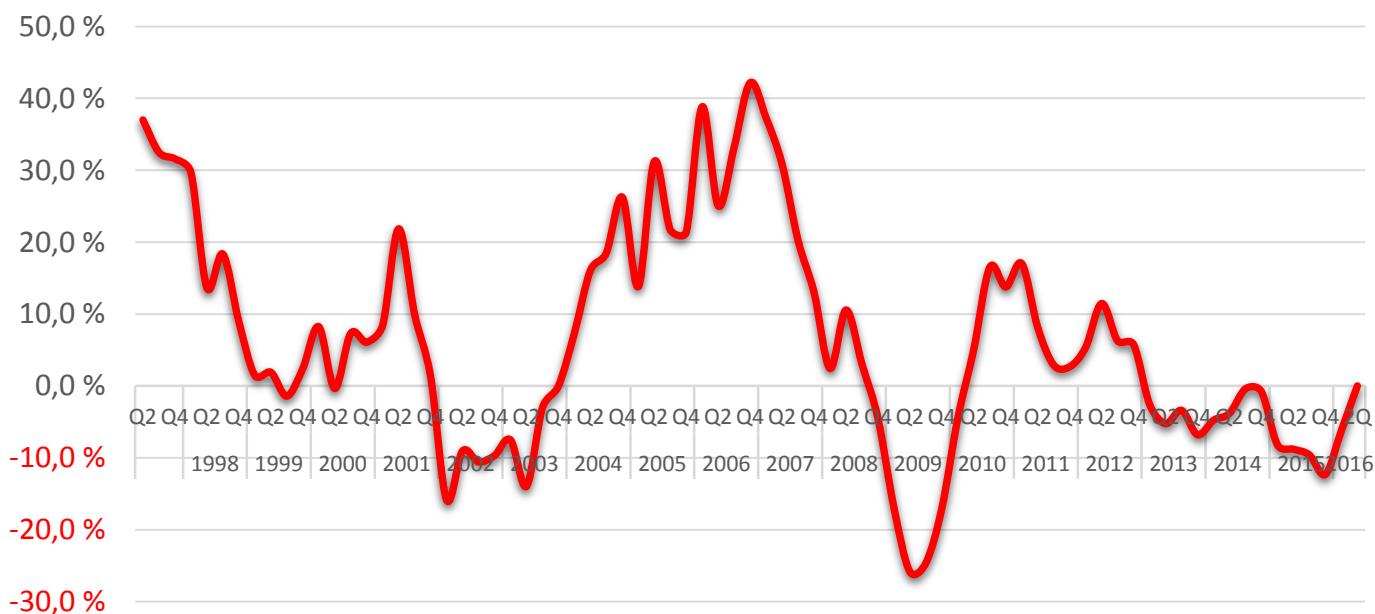
- Manpower Group AS
- Adecco Norge AS
- Jobzone AS
- Proffice AS
- Personalhuset Staffing Group AS
- Centric AS
- Amesto Top Temp AS
- Kelly Services Norge AS
- Eterni Gruppen AS
- Rett Bemanning AS
- Temp Team Norge AS
- Orange Helse AS
- Logent AS
- Konstali Helsenor AS
- CBA Fagformidling AS
- People4you
- Dedicare AS
- Bemanningsbyraaet AS
- BackUp Gruppen AS
- Jobz AS
- Academic Work Norway AS
- Andre

Kvartalsvis utvikling – solgte timer

Siden 2013 har det vært nedgang i bemanningsbransjens aktivitet. Først hadde det sammenheng med endrede rammevilkår og så kom nedbemanningene i oljeindustrien. I 4. kvartal 2015 så vi den kraftigste årlige nedgangen bransjen har sett siden krisen i 2009. I 1. kvartal 2016 sank nedgangstakten og i 2. kvartal ser det ut som det skjer en stabilisering. Dette er det første kvartalet på mer enn tre år uten nedgang. Justerte tall viser at omsatte timer i 2. kvartal ligger på samme nivå som året før. Antall fakturerte timer blant medlemmene i 2. kvartal 2016 var 10 790 775. Av dette sto nye medlemmer for 3,3%.

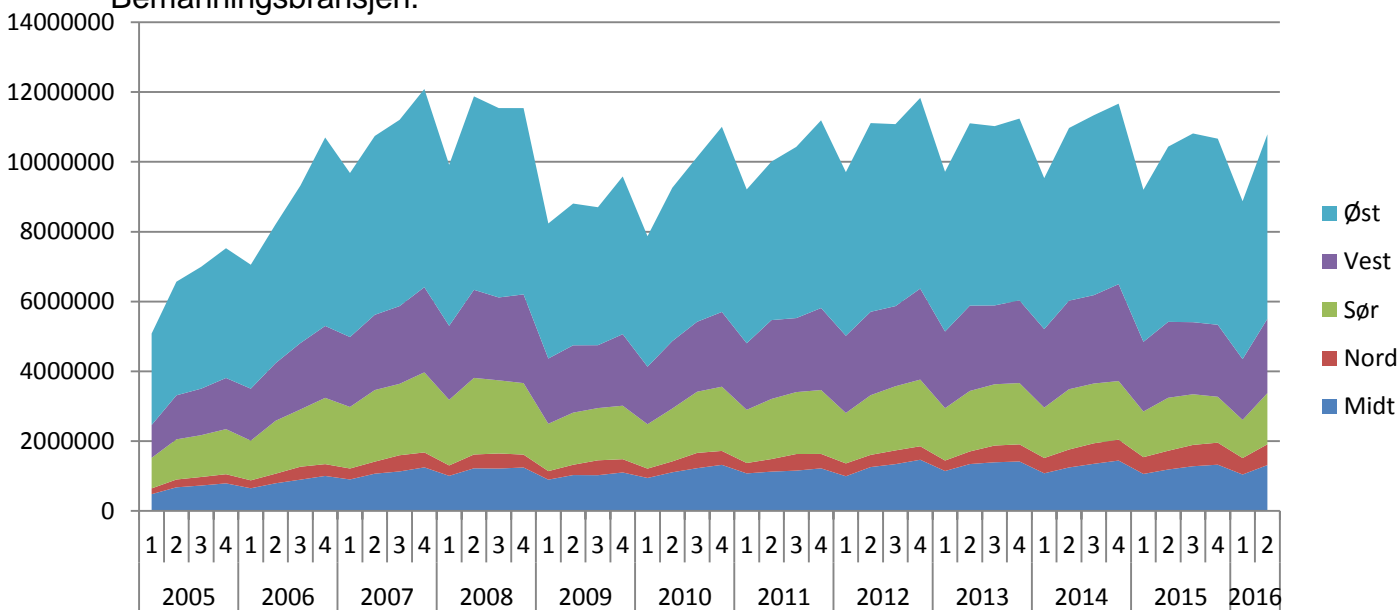

Justert for nye respondenter innebærer dette en utvikling på 0% i forhold til i 2. kvartal 2015.

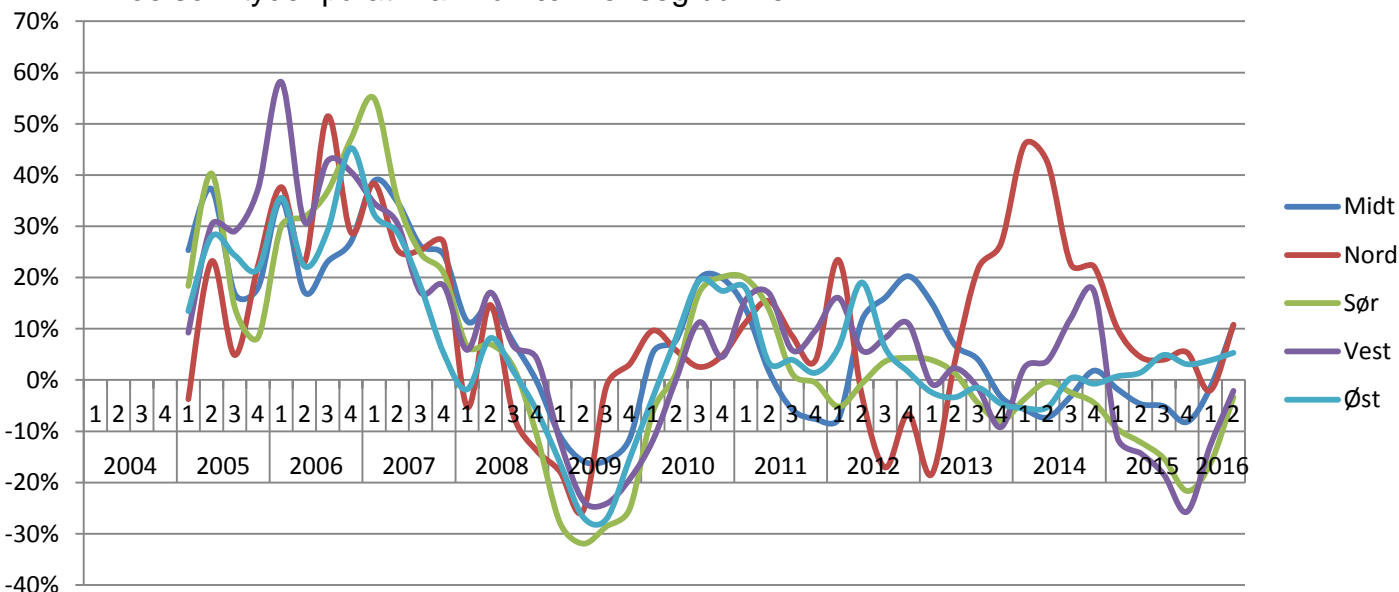

Regionvis utvikling – solgte timer

Østlandsregionen og da særlig Oslo er det klart største markedet for bemanningsbransjen. Her er en oversikt over utviklingen blant medlemmene i Bemanningsbransjen.

Det er stor variasjon i utviklingstakten blant landsdelene. Mens hovedtrenden er et stabilt marked er det oppgang i Nord-Norge (+10,79), Midt-Norge (+10,69) og på Østlandet(+5,31%). På Sørlandet og Vestlandet, som har vært mest utsatt for nedskjæringene i oljeindustrien, er det fortsatt nedgang på henholdsvis 3,35- og 2,12%. I områdene med nedgang er nedgangstakten betydelig lavere enn i 1. kvartal, noe som tyder på at man nå nærmer seg bunnen.

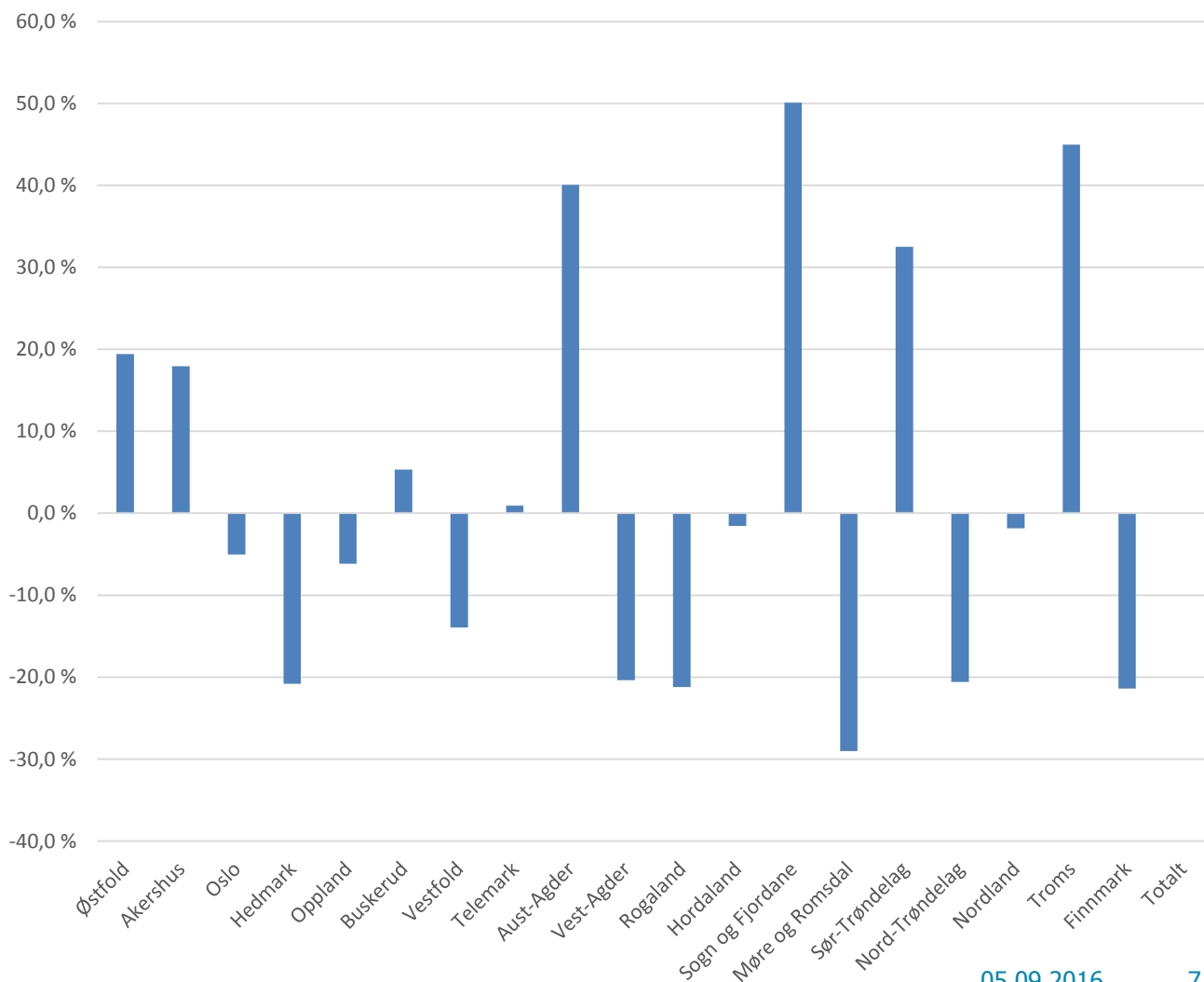

Fylkesvis utvikling

Det er stor variasjon mellom størrelsen på markedet i det enkelte fylke og hvordan markedet er sammensatt. De største markedene finner vi i Oslo, Akershus og Hordaland. Fylkene med høyest prosentandel av personer som jobber via bemanningsbransjen er Oslo, Hordaland, Akershus og Sør-Trøndelag. Rogaland har tidligere vært på nivå med Hordaland, men dette er endret i forbindelse med store nedbemanninger i oljebransjen i løpet av det siste året.

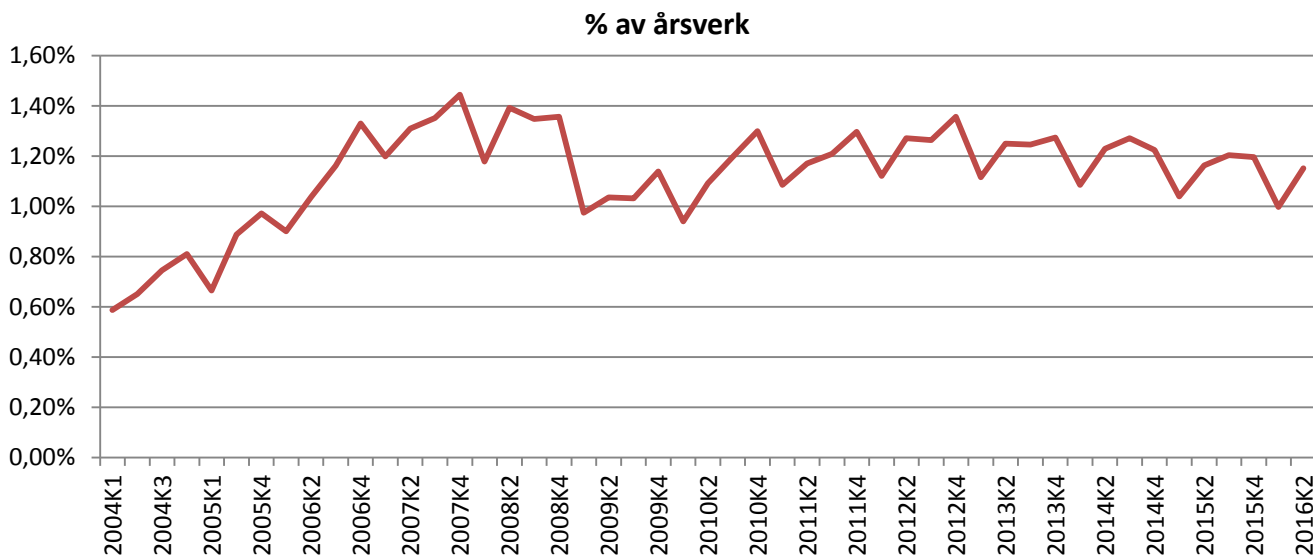
Her er et diagram som viser prosentvis utvikling per fylke sammenliknet med samme kvartal i fjor. Når det ikke fremkommer noen søyle på «totalt» er dette fordi utviklingen var på 0%.

2016K2

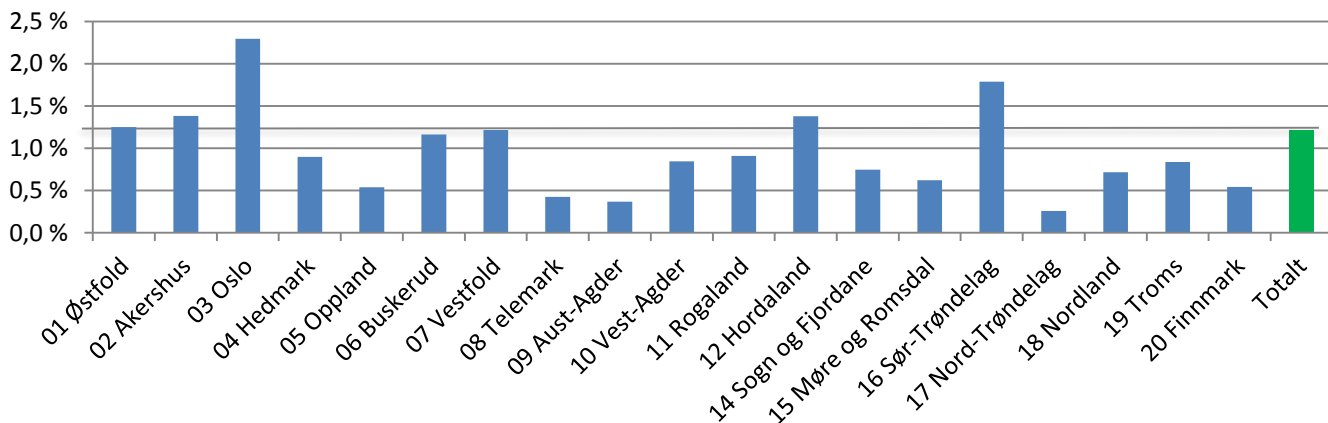

Penetrasjonsgrad - utvikling

Bemanningsbransjen måler hvor mange prosent av årsverkene i Norge som ytes gjennom bransjen. Det er store regionale variasjoner. Oslo er markedet med den klart høyeste penetrasjon. Mens prosentandelen av årsverkene som ble ytt gjennom bransjen på landsbasis sank økte fra 1,0% i 1. kvartal 2016 til 1,15% i 2. kvartal 2016, økte penetrasjonsgraden i Oslo fra 2,1% til 2,3%. Ser man utviklingen av penetrasjonsgraden på landsbasis over tid, ser man at den har ligget ganske flatt rundt 1 % siden 2004. Det er imidlertid verdt å merke seg at nivået i 2. kvartal 2016 var det laveste i 2.kvartal siden 2010. Utviklingen i bemanningsbransjen er ganske proporsjonal med utviklingen i arbeidsmarkedet for øvrig. Jo flere årsverk som ytes på landsbasis, jo flere årsverk ytes gjennom bransjen.

Fylkesvis penetrasjonsgrad

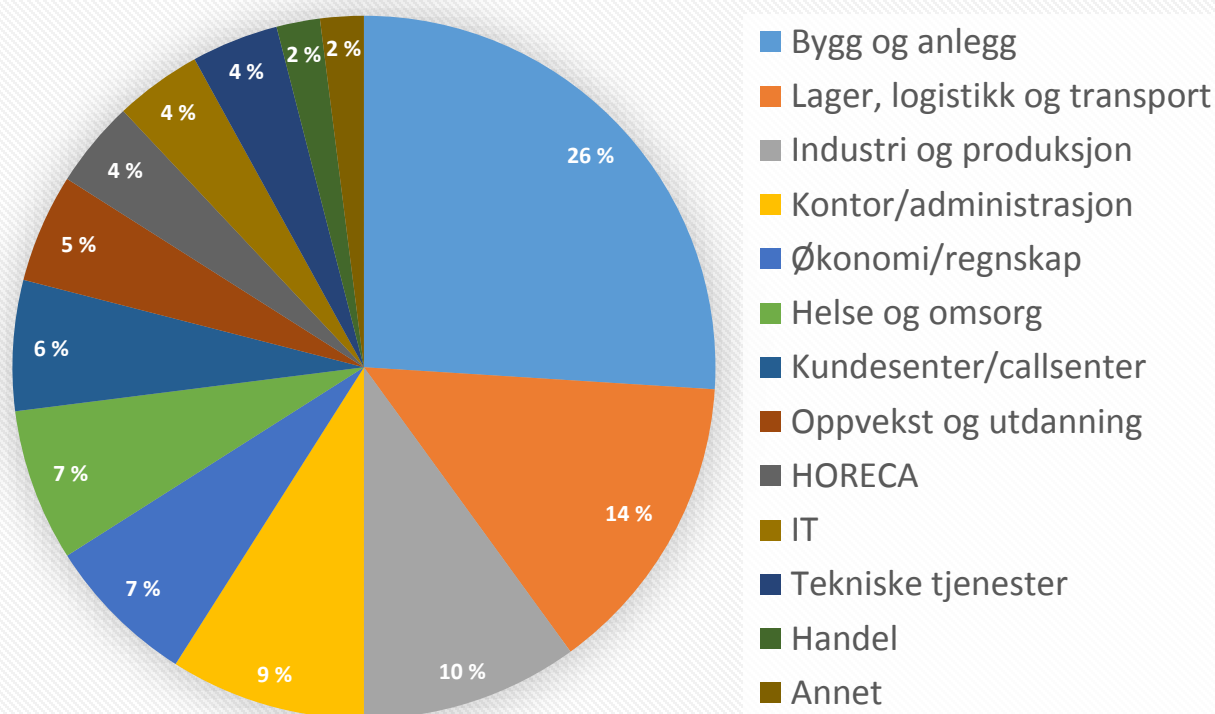

Yrkesområder 2015

Etter lovendringer i 2000 kan bemanningsbransjen levere personell på alle yrkesområder. I bransjestatistikken er dette grovoppdelt i 13 områder. Det siste området som er lagt inn i statistikken er oppvekst og utdanning.

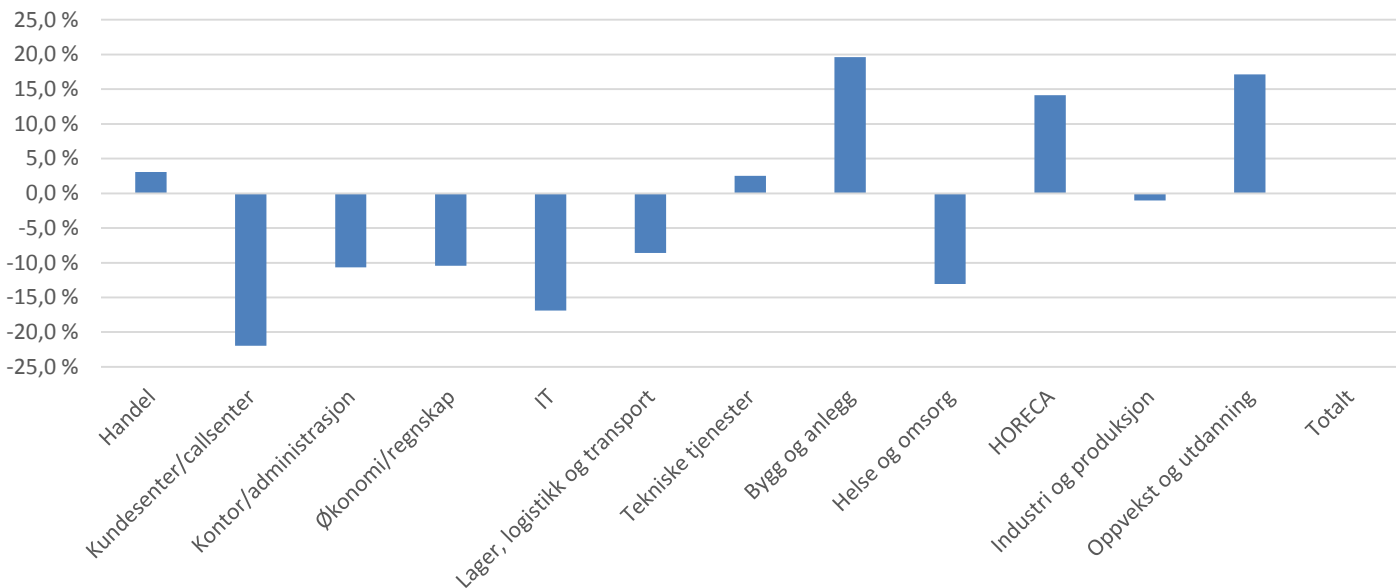
I 2015 var forholdet mellom bransjene som følger:

Bygg og anlegg	26 %
Lager, logistikk og transport	14 %
Industri og produksjon	10 %
Kontor/administrasjon	9 %
Økonomi/regnskap	7 %
Helse og omsorg	7 %
Kundesenter/callsenter	6 %
Oppvekst og utdanning	5 %
HORECA	4 %
IT	4 %
Tekniske tjenester	4 %
Handel	2 %
Annet	2 %

Yrkesområder 2. kvartal 2016

Utfakturerte timer – utvikling fra året før.

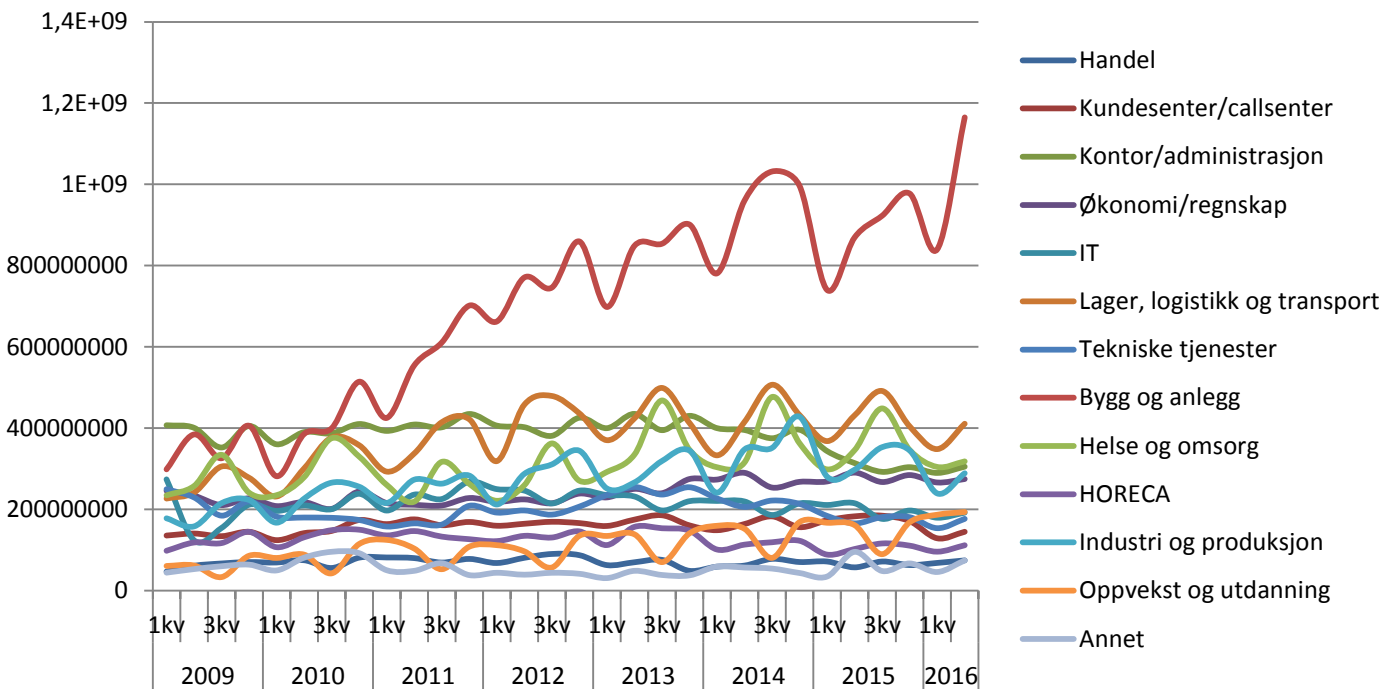
Justert for nye respondenter var aktiviteten i bransjen på samme nivå som året før. Det er stor variasjon mellom yrkesområdene. Mange opplever et krevende marked. På 7 av 13 områder er det nedgang i forhold til samme kvartal året før. Det er verdt å merke seg kraftig nedgang i yrkesområdene Kundesenter/callsenter, IT og innen helse og omsorg. Samtidig er utviklingen positiv innen bygg, oppvekst og utdanning og HORECA.

Yrkesområde – fakturerte timer	2016
	2. kvartal
Handel	239 712
Kundesenter/callsenter	513 585
Kontor/administrasjon	872 495
Økonomi/regnskap	706 487
IT	354 604
Lager, logistikk og transport	1 387 807
Tekniske tjenester	390 670
Bygg og anlegg	3 485 900
Helse og omsorg	571 921
HORECA	472 620
Industri og produksjon	892 413
Oppvekst og utdanning	733 927
Annet	168 634
Totalt	10 790 775

Justert utvikling fra 2Q2015 til 2Q2016	
Handel	3,1 %
Kundesenter/callsenter	-22,0 %
Kontor/administrasjon	-10,7 %
Økonomi/regnskap	-10,4 %
IT	-16,9 %
Lager, logistikk og transport	-8,6 %
Tekniske tjenester	2,5 %
Bygg og anlegg	19,6 %
Helse og omsorg	-13,1 %
HORECA	14,1 %
Industri og produksjon	-1,0 %
Oppvekst og utdanning	17,1 %
Annet	-41,8 %
Totalt	0,0 %

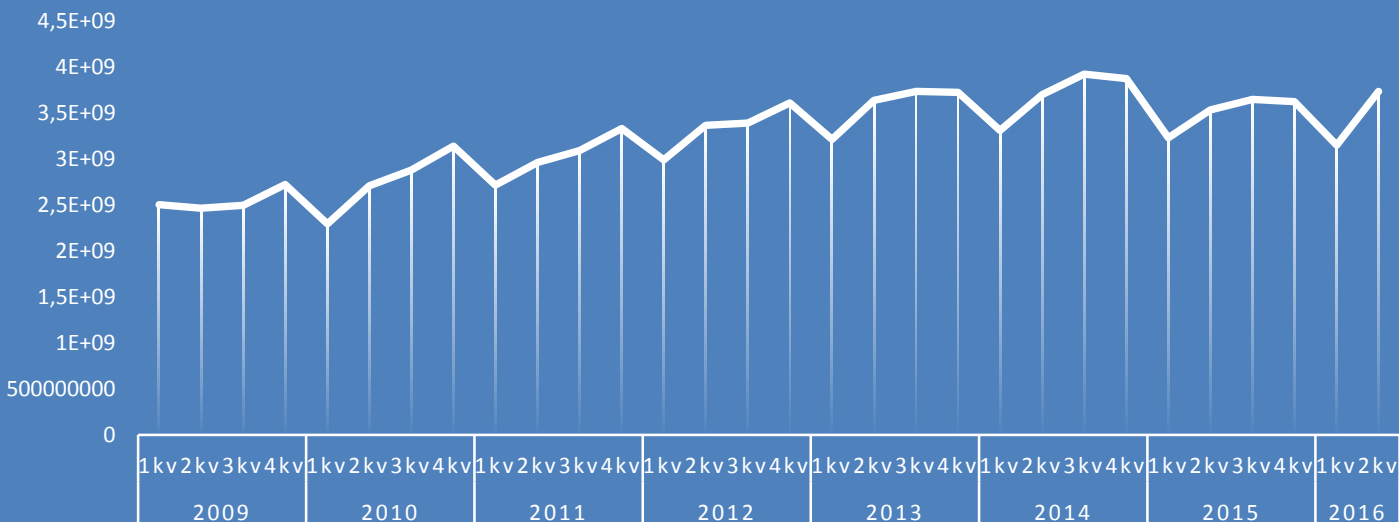
Yrkesområder 2. kvartal 2016

Omsetning

I 1. kvartal 2015 ble det innen personalutleie omsatt for kr 3 730 196 456,-. Av dette sto nye medlemmer for 3,2%. Justert for nye respondenter var utviklingen fra året før en økning på 2,3%.

TOTAL OMSETNING

Utvikling i antall timer sett i forhold til omsetning

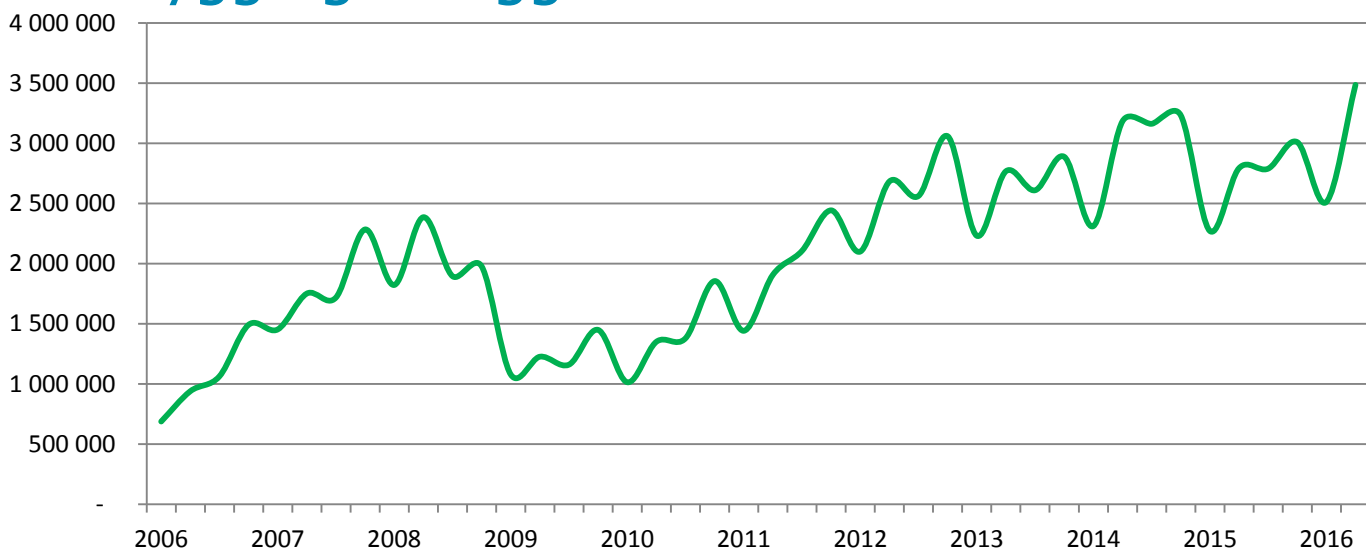
I forbindelse med innføring av nye regler for likebehandling av innleid personell var det en viss interesse for i hvilken grad dette hadde innvirket på kostnadsbildet ved innleie fra bemanningsbransjen. Justert for konsumprisindeksen var det vår beregning at de nye reglene om innleie i 2013 påførte bedriftene en gjennomsnittlig kostnadsøkning på ca. 5%. Dette var i overenstemmelse med prognosene og viste at det nye regelverket ikke nødvendigvis innebar store endringer fra den praksis norske bemanningsbedrifter fulgte tidligere. Avstanden mellom kurvene indikerer prisutviklingen. Med tanke inflasjon bør kurven for omsetning alltid ligge litt over kurven for antall timer. I motsatt fall indikerer dette prisnedgang. I 2. kvartal 2016 økte omsetningen med 2,3% mens antall timer holdt seg på samme nivå som året før (0%)

Prosentvis utvikling timer og omsetning

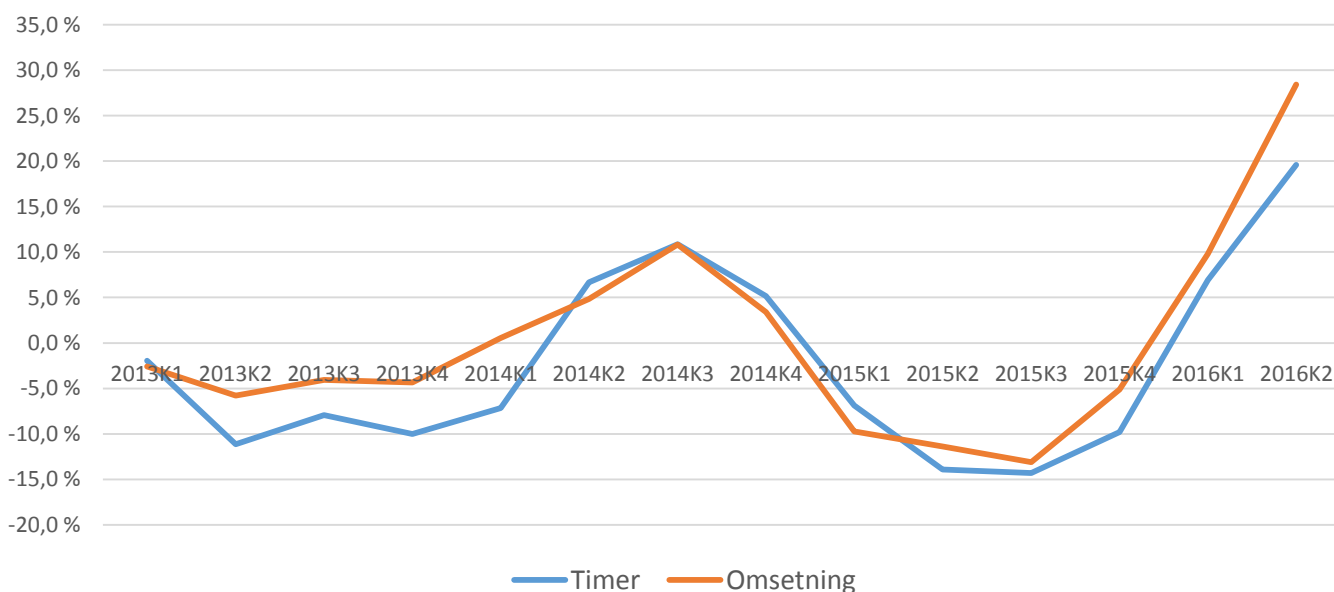

Yrkesområder – utvikling

Bygg og anlegg

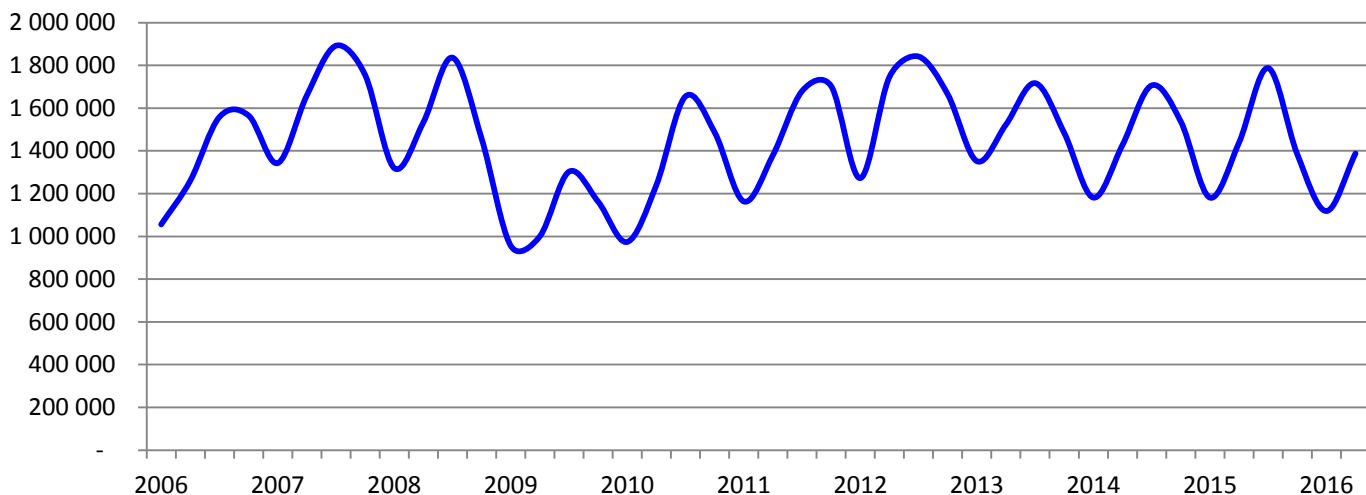

I 2015 utgjorde yrkesområdet bygg og anlegg mer enn 26% av alle solgte timer. Gjennom 2014 var det vekst i solgte timer som overgikk omsetningsutviklingen, noe som indikerte kraftig press på marginene. I 2015 var utviklingen negativ. Fra 2016 er det igjen vekst innen bygg. I 2. kvartal økte antallet solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før med 19,6%. Samtidig økte omsetningen med hele 28,4%. I fjor utgjorde yrkesområdet ca. 6200 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis utvikling i utfakturerte timer og omsetning sett i forhold til samme kvartal året før, justert for nye respondenter til ordningen:

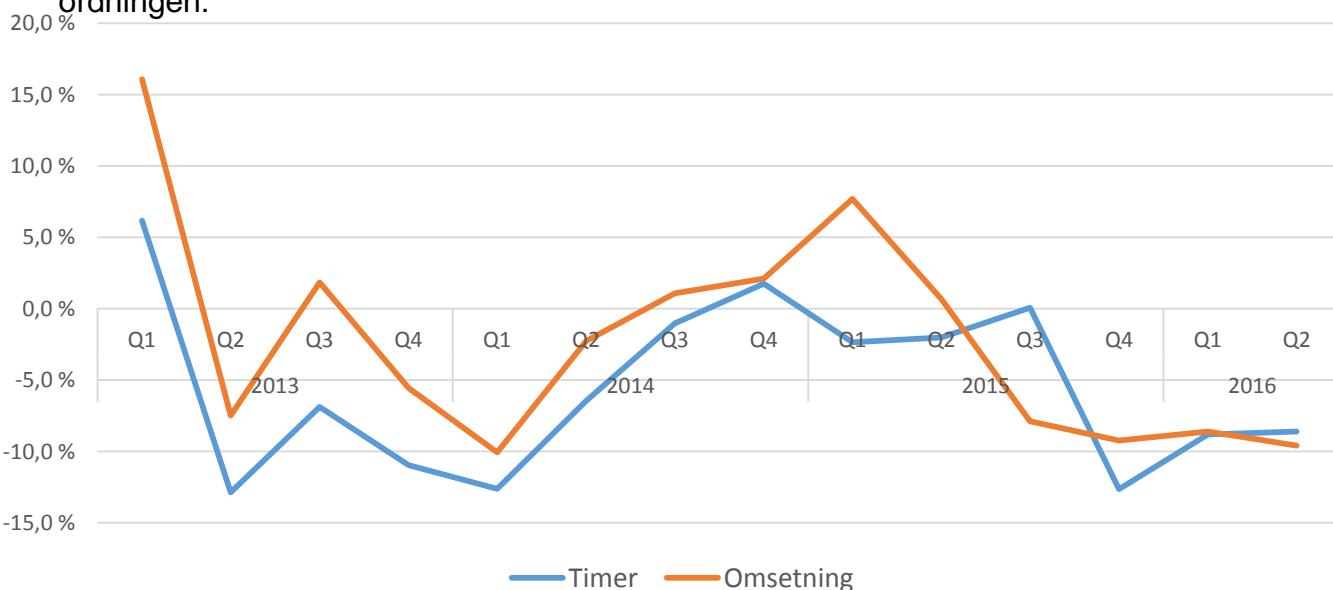

Yrkesområder – utvikling

Lager logistikk transport

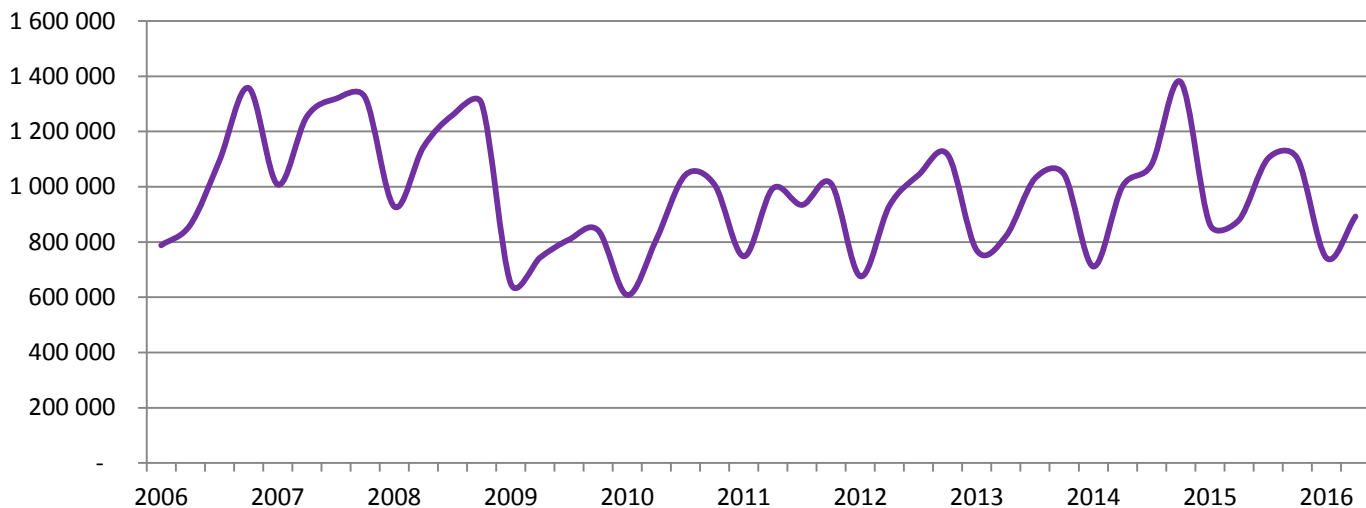

I 2015 utgjorde yrkesområdet lager/logistikk/transport 14% av bransjens solgte timer, noe som betyr at dette var bransjens nest største område. Yrkesområdet kjennetegnes med store sesongsvingninger. I 2013 og 2014 har markedet krympet, noe som man regner med at skyldes usikkerhet i forbindelse med nye rammevilkår for bransjen samt større usikkerhet i norsk økonomi. Gjennom 2015 har markedet stabilisert seg inntil i 4. kvartal da det ble en nedgang i solgte timer på hele 12,6%. Samtidig sank omsetningen med 9,2%. I første del av 2016 har nedgangen fortsatt. I 2. kvartal var det nedgang i timer (-8,6%) og omsetning (-9,6%). I 2015 utgjorde yrkesområdet ca. 3310 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis årlig utvikling i solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

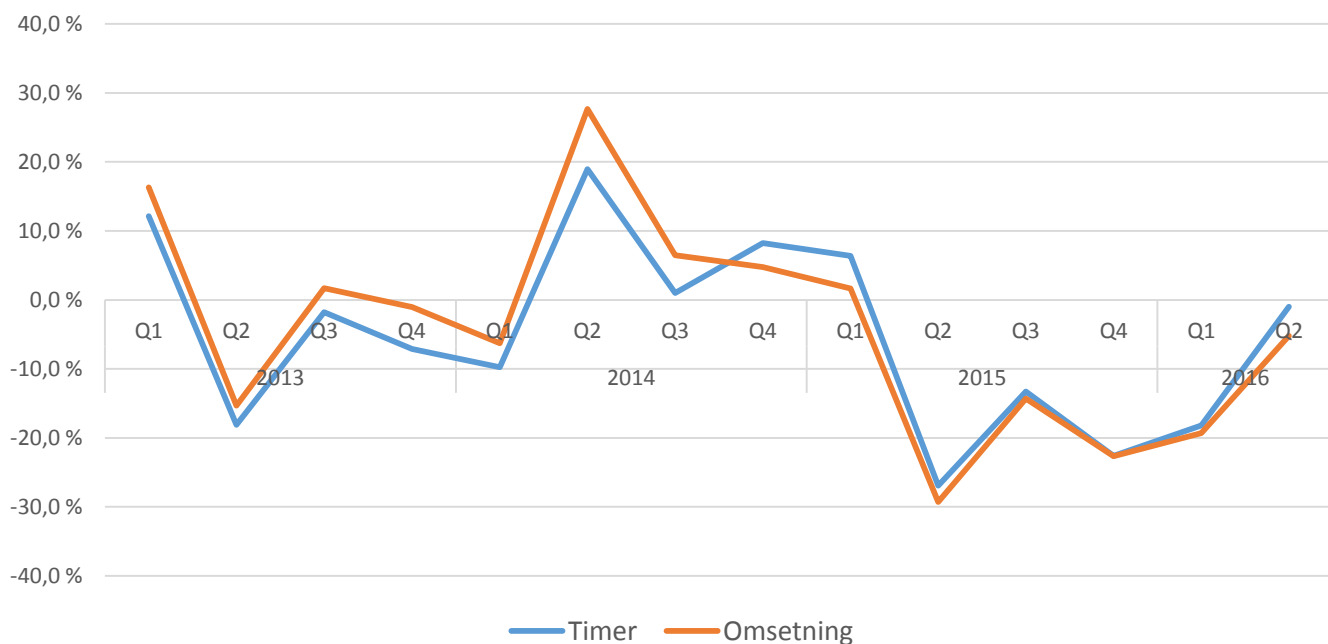

Yrkesområder – utvikling

Industri og produksjon

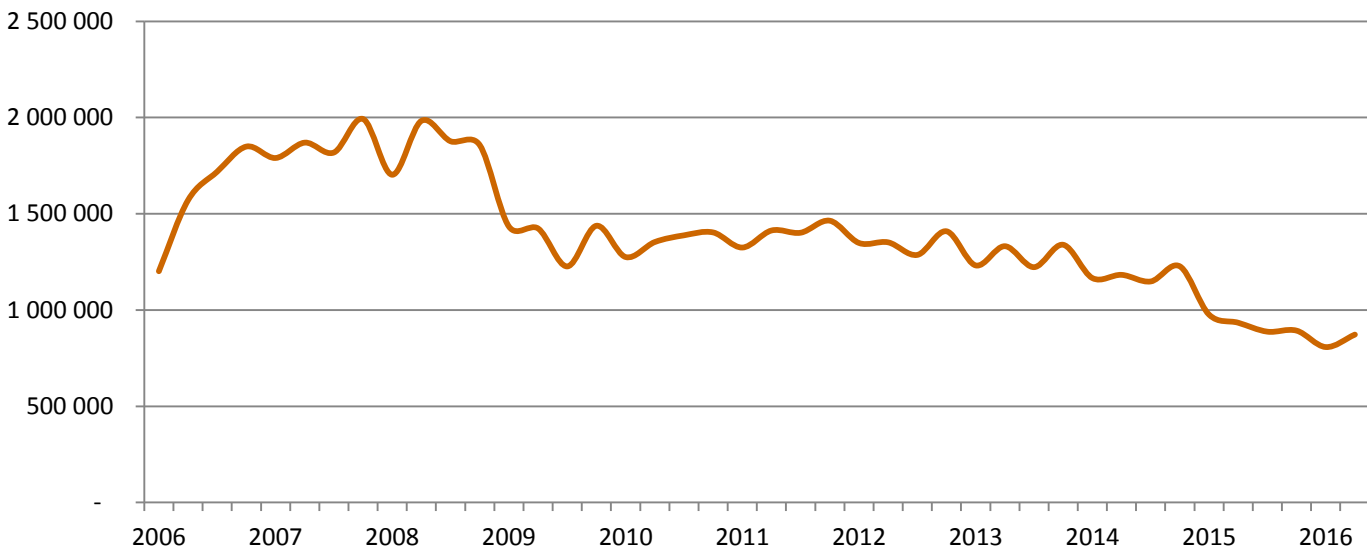

I 2015 var yrkesområdet industri og produksjon det 3. største med 10% av de solgte timene. Etter en vekst på 8,3% i 4. kvartal 2014 var man for første gang tilbake på nivået fra før finanskrisen. I 2015 synker oljeprisen og trenden snur. Gjennom året har både solgte timer og omsetning falt betydelig. Nedgangen fortsetter i 2016. I 2. kvartal faller nedgangstakten, noe som indikerer at bunnen nærmer seg. Det ble omsatt 1% færre timer enn året før. Omsetningen falt med 5,2%. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 2260 heltidsstillinger. Nedenfor er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenlignet med tilsvarende kvartal året før.

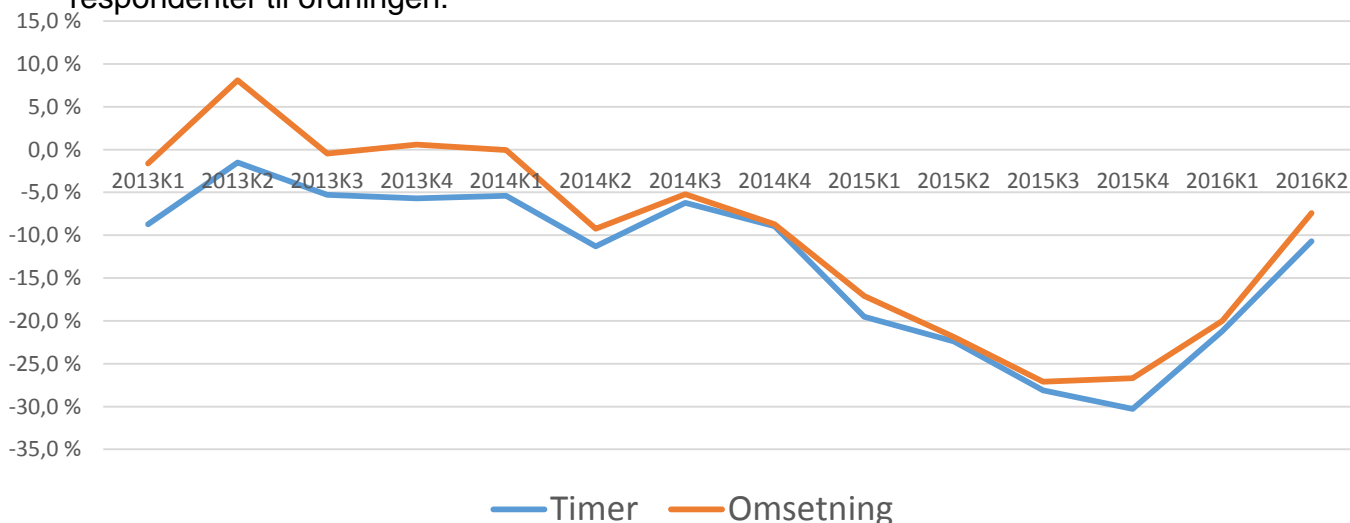

Yrkesområder – utvikling

Kontor og administrasjon

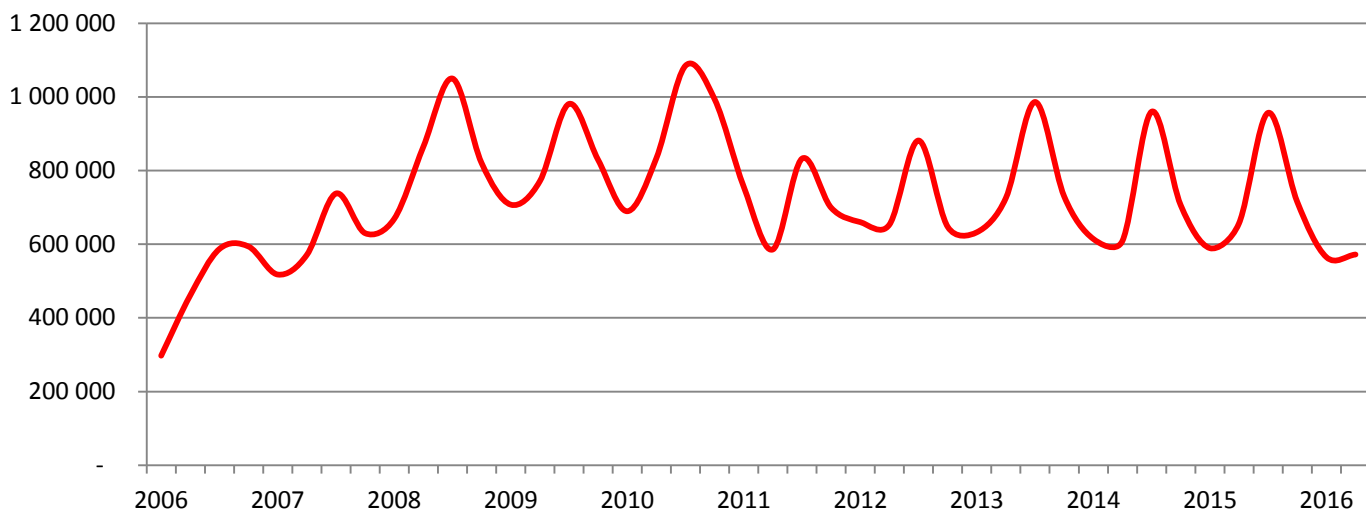
I 2015 var området kontor og administrasjon det fjerde største med ca. 9% av de solgte timene i bransjen. Gjennom de senere år har det vært en gradvis nedgang og i 2. kvartal 2016 var nedgangen i solgte timer på 10,7%. Antall timer er nå på det laveste nivået vi har sett siden statistikken ble etablert i 2006. Samtidig var nedgangen i omsetning på 7,4%. Mange ansatte innen administrasjon har mistet jobben i oljerelatert virksomhet, og dette er nok en del av begrunnelsen for den kraftige nedgangen det siste året. Samtidig har det skjedd strukturelle endringer i arbeidslivet. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 2110 heltidsstillinger. I løpet av året anslås det at ca. 6300 arbeidet innenfor yrkesområdet i kortere eller lengre tid. Her er et diagram over prosentvis utvikling sammenliknet med året før for solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

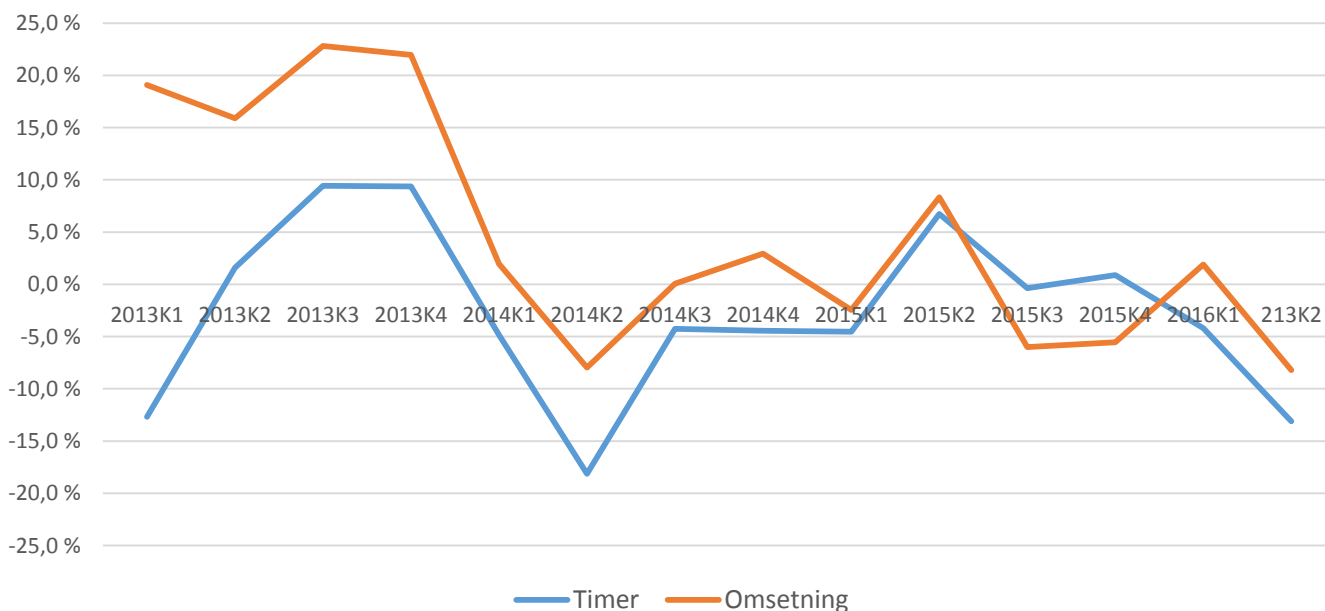

Yrkesområder – utvikling

Helse og omsorg

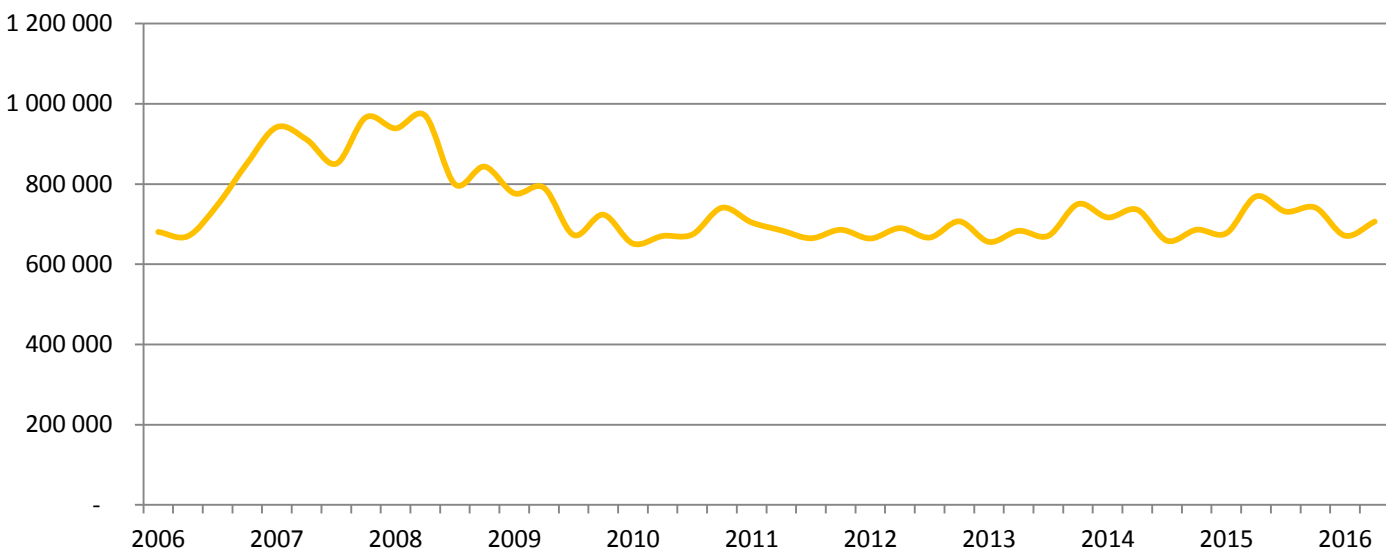

Det er stor mangel på helsearbeidere i Norge. Bemanningsbransjen gjør en viktig jobb for å avhjelpe mangelen og sikre et forsvarlig helsevesen. Det store flertallet av arbeidstakerne innen dette feltet kommer fra Sverige. I 2. kvartal 2016 var det en nedgang i solgte timer på 13,1%. Samtidig sank omsetningen med 8,2%. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 1700 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenliknet med tilsvarende kvartal året før:

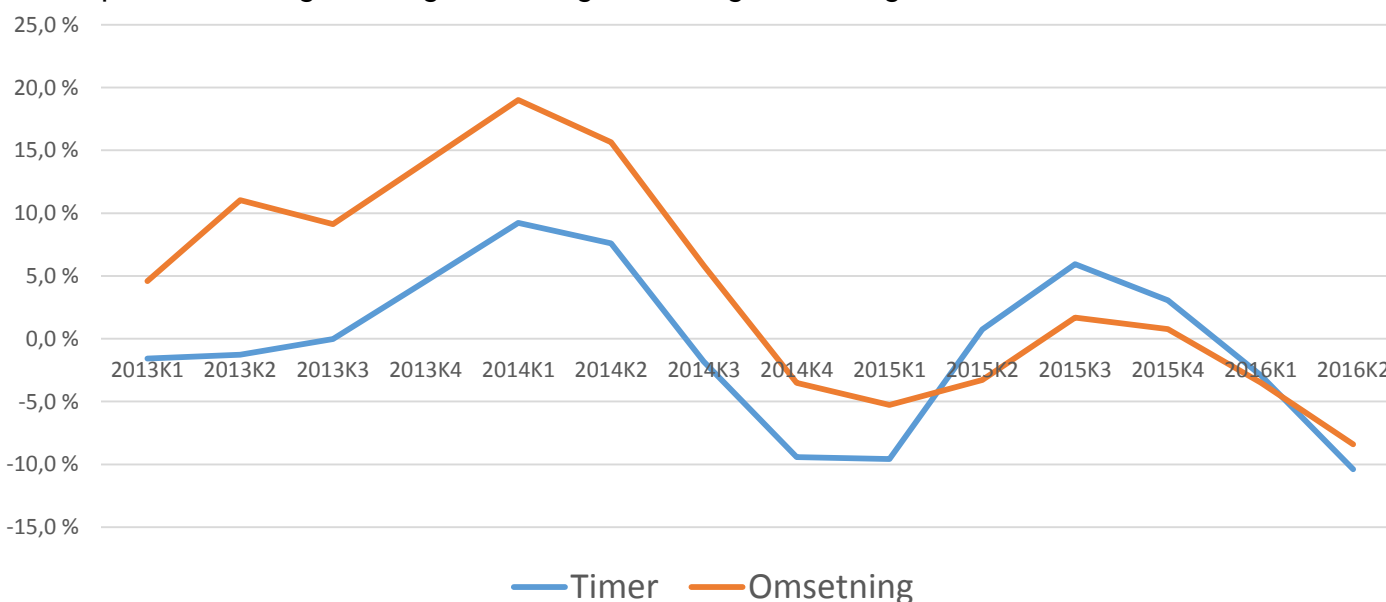

Yrkesområder – utvikling

Økonomi & regnskap

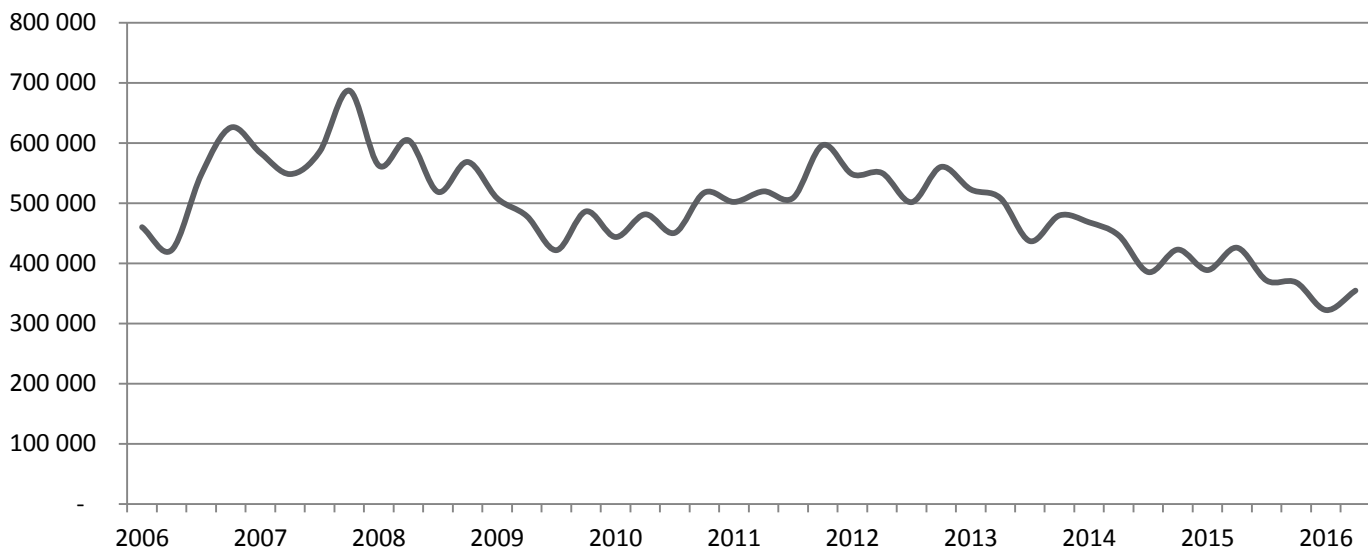

Innen økonomi og regnskap har utviklingen vært ganske stabil etter en kraftig nedtur i forbindelse med finanskrisen i 2009. I 3. kvartal 2015 økte antall solgte timer innen dette segmentet med 5,9% til et nivå som er det høyeste siden 2009 og i 4. kvartal fortsatte den positive utviklingen med 3% vekst i forhold til året før. Utviklingen har imidlertid vært negativ i 2016. I 2. kvartal falt antall solgte timer med 10,4%. Omsetningen gikk ned 8,4%. I 2015 utgjorde økonomi ca 1670 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

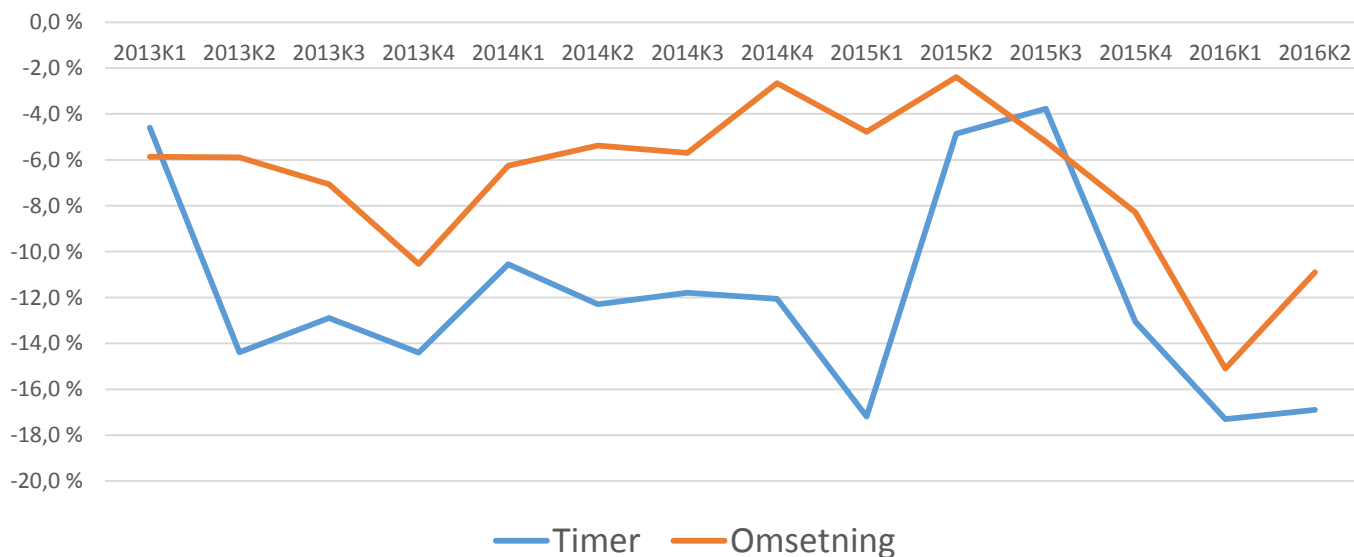

Yrkesområder – utvikling

IT

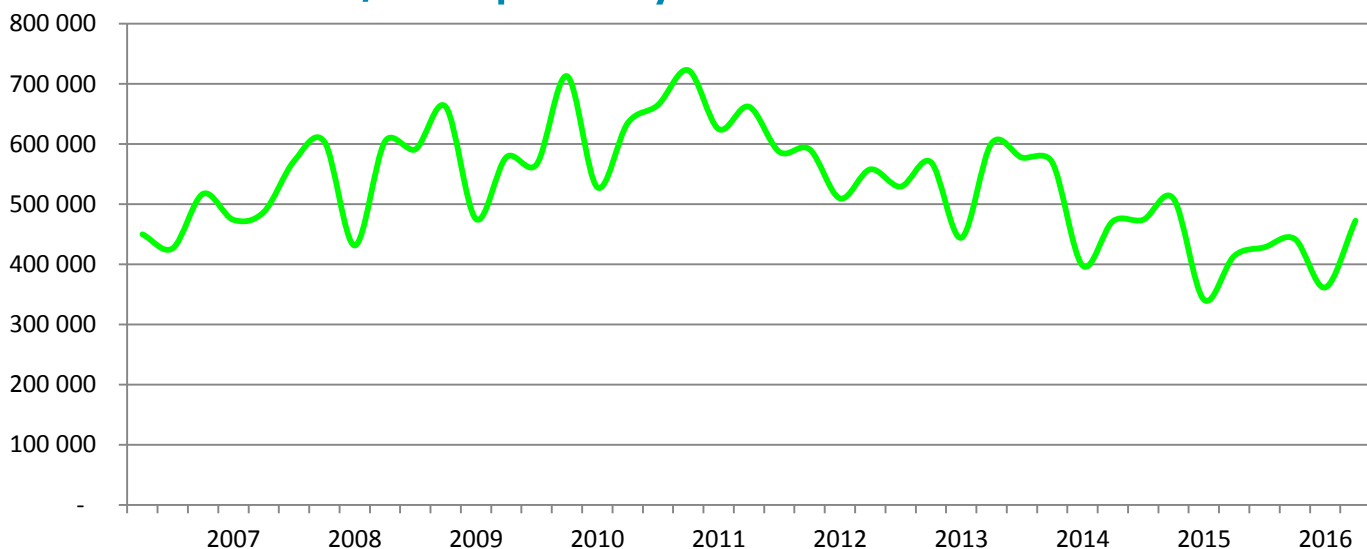

Innen IT har det siden midten av 2012 vært nedgang. I 2. kvartal 2016 var nedgangen på 16,9%. Samtidig sank omsetningen med 10,9%. Nedgangen i timer har sammenheng med at en del IT oppgaver som tidligere ble utført av bemanningsbransjen nå er outsourcet eller flyttet ut av landet. Denne utviklingen satte ekstra fart i 2013 da likebehandlingsprinsippet ble tatt inn i arbeidsmiljøloven og kostnaden ved innleie økte. I 2015 utgjorde IT ca 900 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling i forhold til samme kvartal året før for solgte timer og omsetning:

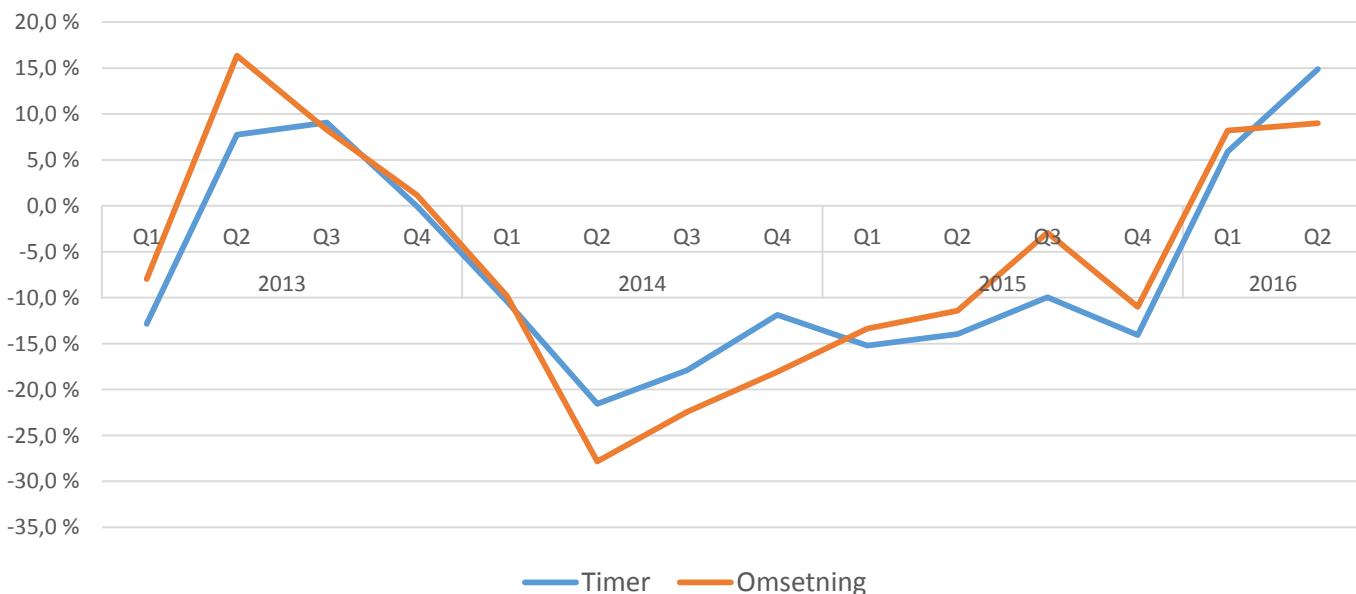

Yrkesområder – utvikling

HORECA/Hospitality

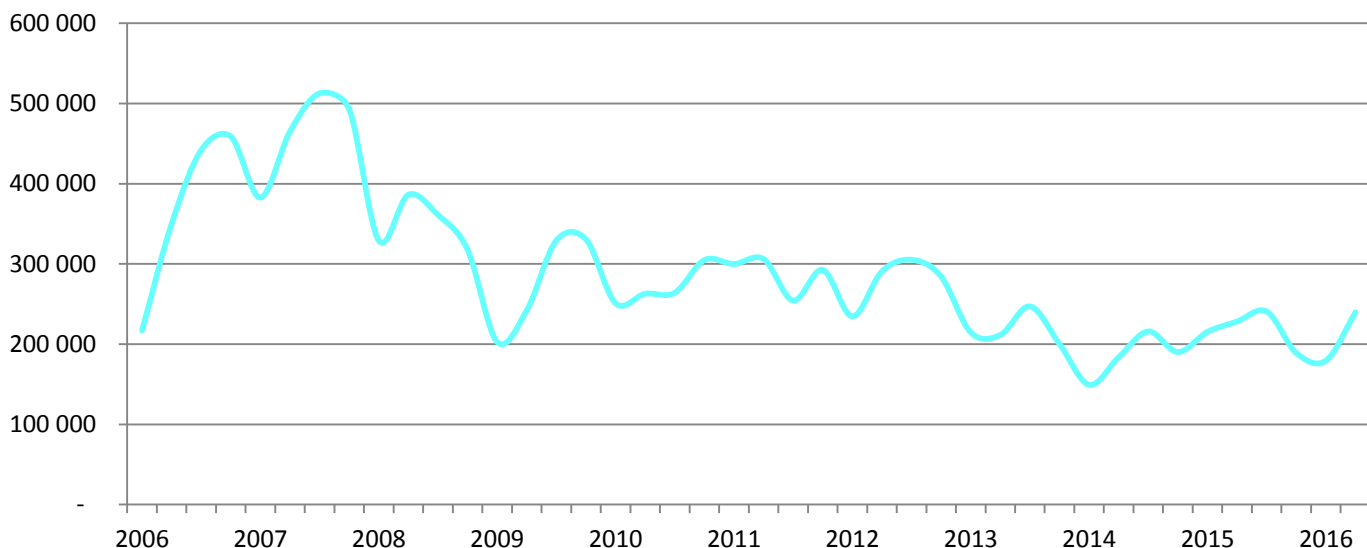

I 2016 har det vært en positiv utvikling innen dette yrkesområdet. Det ble i 2. kvartal omsatt hele 14,1% flere timer enn samme kvartal året før. Samtidig økte omsetningen med 9%. Her skjer dermed en stabilisering innen dette yrkesområde etter flere år med nedgang i forbindelse med økt outsourcing på bekostning av innleie. Forholdet mellom timer og omsetning indikerer imidlertid en prisnedgang og press på marginene. Her er et diagram over justert prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

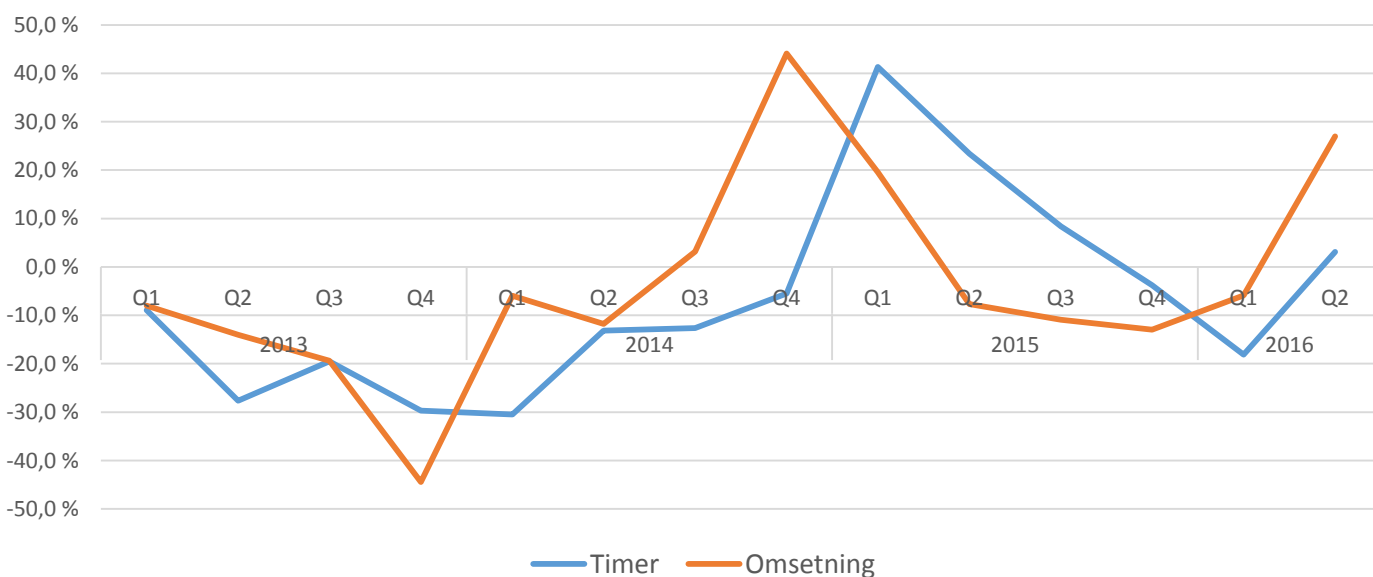

Yrkesområder – utvikling

Handel

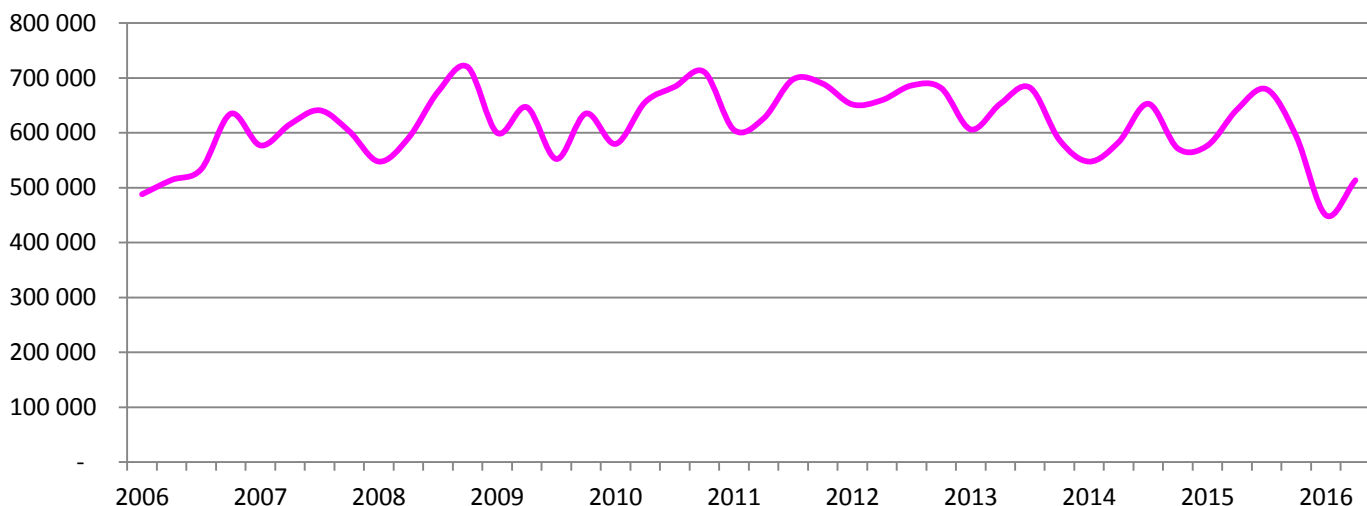

Etter en topp i 2007 har omsatte timer innen handel sunket. I 2013 og 2014 har det skjedd en kraftig nedgang i omsatte timer. I 2015 snudde utviklingen og markedet vokste. I 2. kvartal 2016 er det en liten oppgang i solgte timer (3,1%) mens omsetning vokser med hele 27%. Dette tyder på at veksten skjer innen høyere betalte salgsjobber. Her er diagram over justert prosentvis årlig utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning:

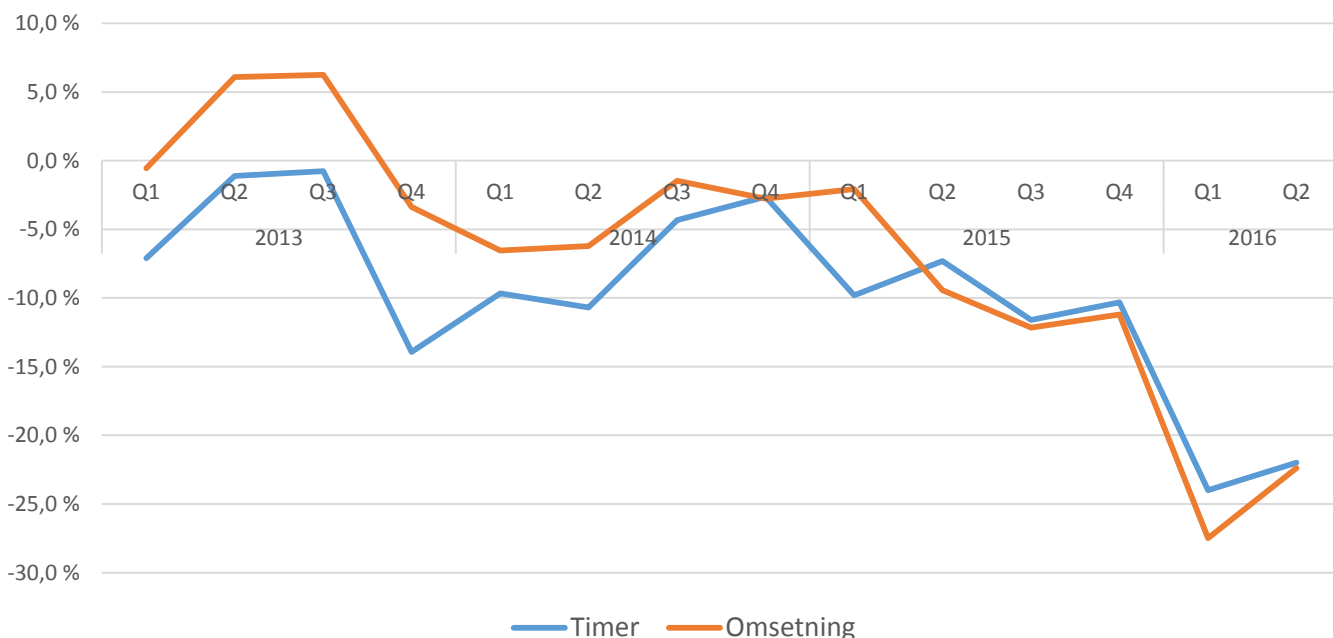

Yrkesområder – utvikling

Kundesenter / Callsenter

Kundesenter/callsenter har vært et middels stort område innenfor bemanningsbransjen. Det har vært jevnt behov for personell siden 2006. I siste halvår av 2012 begynte en nedgang i yrkesområdet som har fortsatt siden. I 2. kvartal 2016 var nedgangen på hele 22%. Samtidig sank omsetningen med 22,4%. Ca. 1430 årsverk ble i 2015 levert gjennom bemanningsbransjen. Her er et diagram som viser årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning sammenliknet med samme kvartal året før.

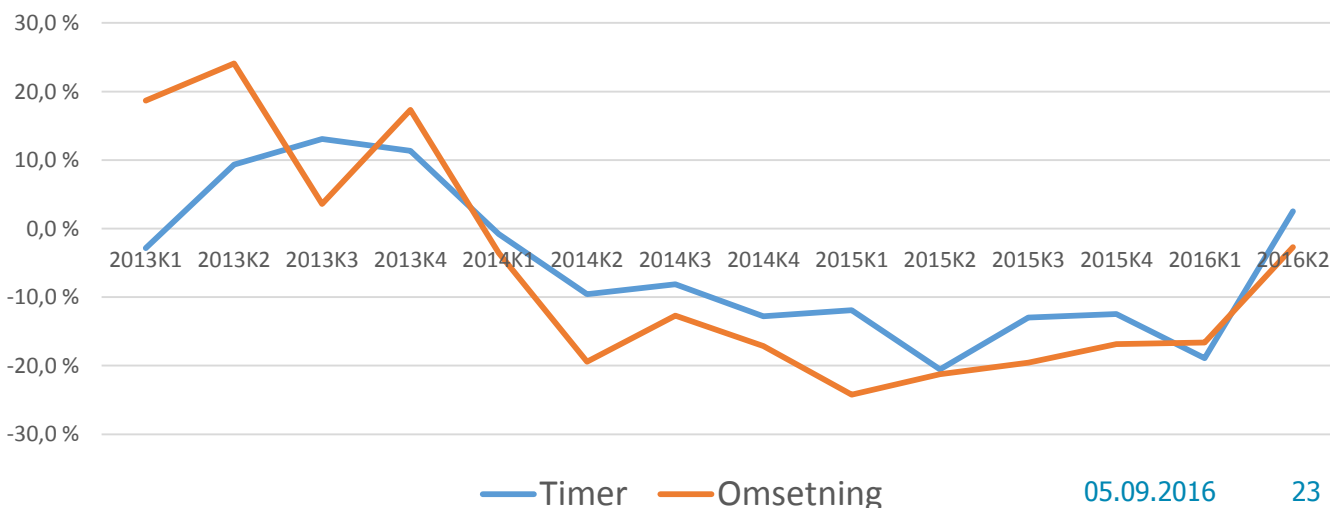

Yrkesområder – utvikling

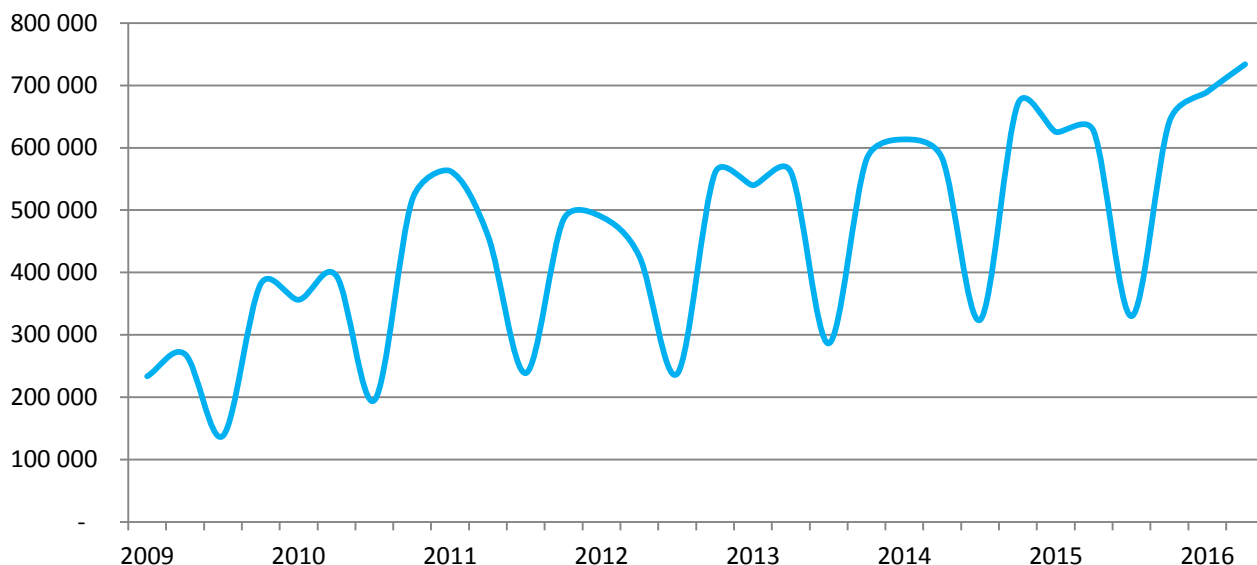
Tekniske tjenester

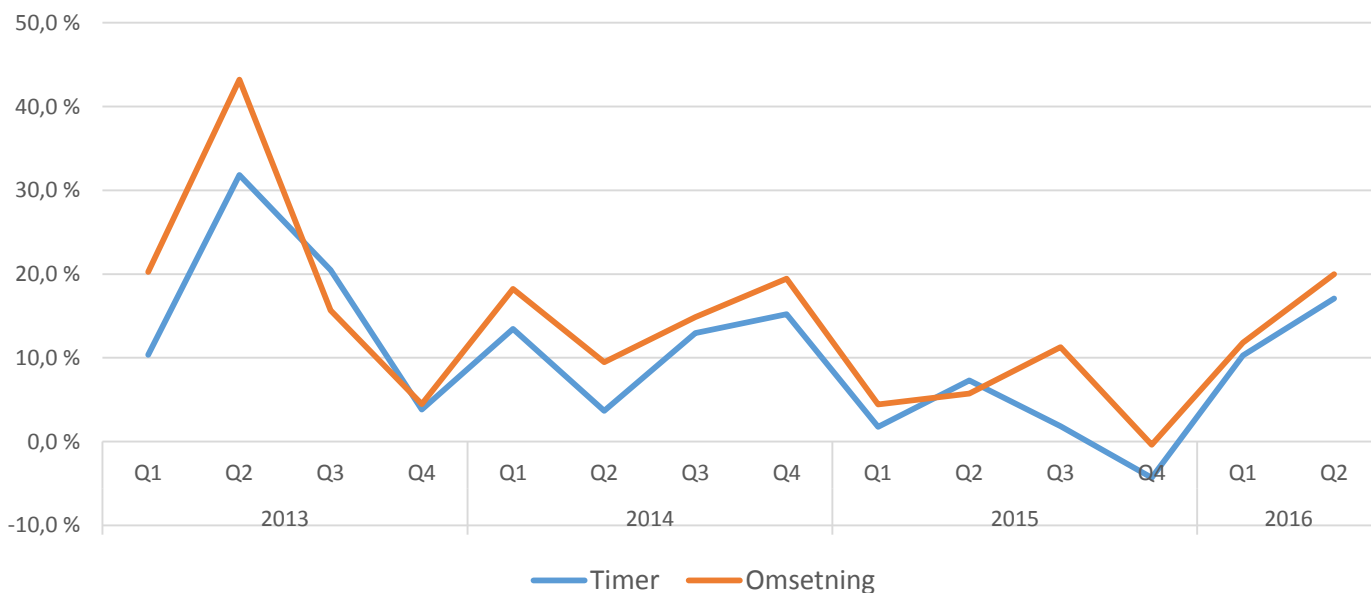
Tekniske tjenester dekker høyere kvalifisert teknisk personell, særlig ingeniører. Dette er et område hvor arbeidsgivere har hatt problemer med å få tilgang til kvalifisert personell, og hvor bemanningsbransjen har gjort en viktig jobb for å skaffe kompetent arbeidskraft. Det var i forbindelse med krisen i 2009 en tydelig nedgang. Etter dette stabiliserte markedet seg på et lavere nivå. Det var hele tiden etterspørsel etter personell i Norge, men det var ikke så lett å finne kandidater i utlandet. Fra siste halvår av 2011 var det en positiv utvikling i tilknytning til at det er stor mangel på ingeniører i Norge og flere ledige ingeniører i utlandet i tilknytning til Eurokrisen. Veksten i 2012 og 2013 viste at yrkesområdet i liten grad ble preget av de nye rammevilkårene for bemanningsbransjen. Fra 2014 har bransjen fått føle konsekvensene av innstramminger i oljeindustrien og det har vært nedgang. I 2. kvartal 2016 var det for første gang på lenge en positiv utvikling med vekst i solgte timer på 2,5%. Samtidig sank omsetningen med 2,7%. Her er oversikt over justert årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning i forhold til året før:

Oppvekst og utdanning

Oppvekst og utdanning er et område som innbefatter personell til barnehager og skoler. Både barnehager og skoler har et stort behov for kompetente vikarer. Etterspørselen er tett knyttet til skoleåret, og aktiviteten om sommeren er lav. Siden 2012 har det, unntatt i 4. kvartal 2015, vært vekst i utleie til oppvekst og utdanning. I 2. kvartal 2016 var det en vekst i forhold til året før på 17,1%. Samtidig økte omsetningen med 20%. Aktiviteten innen yrkesområdet er på det høyeste siden vi etablerte statistikken. I 2015 utgjorde oppvekst og utdanning ca. 1270 årsverk. Her er en oversikt over prosentvis utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning.

Justerte tall for bransjeutvikling

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før.

Fylke	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2
Østfold	-10,1 %	-12,0 %	-3,4 %	4,5 %	0,2 %	19,4 %
Akershus	-5,4 %	-12,7 %	-6,9 %	-14,3 %	3,3 %	17,9 %
Oslo	-3,2 %	-0,9 %	0,6 %	2,0 %	0,4 %	-5,0 %
Hedmark	6,0 %	23,1 %	8,1 %	-7,6 %	-5,4 %	-20,8 %
Oppland	13,0 %	30,6 %	6,5 %	16,0 %	-1,8 %	-6,2 %
Buskerud	-15,6 %	-13,6 %	-22,1 %	-22,6 %	-12,5 %	5,3 %
Vestfold	-0,5 %	-13,0 %	-12,7 %	-18,7 %	-14,0 %	-13,9 %
Telemark	-34,8 %	-28,9 %	-14,6 %	-26,5 %	-12,2 %	0,9 %
Aust-Agder	-34,4 %	-40,8 %	-19,1 %	-7,3 %	-12,7 %	40,1 %
Vest-Agder	-7,5 %	-4,4 %	-13,7 %	-29,9 %	-29,7 %	-20,4 %
Rogaland	-32,2 %	-23,1 %	-30,5 %	-40,0 %	-30,2 %	-21,2 %
Hordaland	-7,4 %	-14,2 %	-20,4 %	-25,4 %	-12,8 %	-1,5 %
Sogn og Fjordane	22,6 %	7,5 %	21,6 %	27,6 %	36,6 %	50,1 %
Møre og Romsdal	26,2 %	7,4 %	-10,0 %	-18,0 %	-36,1 %	-29,0 %
Sør-Trøndelag	-23,5 %	-23,8 %	-17,0 %	-7,0 %	21,2 %	32,5 %
Nord-Trøndelag	60,6 %	50,9 %	32,8 %	0,1 %	-41,1 %	-20,6 %
Nordland	25,7 %	8,2 %	10,1 %	14,6 %	-3,4 %	-1,8 %
Troms	-22,3 %	-18,4 %	-11,9 %	-1,8 %	16,9 %	45,0 %
Finnmark	59,2 %	59,1 %	12,4 %	-17,8 %	-36,4 %	-21,4 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %

Justerte tall for bransjeutvikling:

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2
Handel	41,3 %	23,4 %	8,4 %	-3,8 %	-18,1 %	3,1 %
Kundesenter/callsenter	-9,8 %	-7,3 %	-11,6 %	-10,3 %	-24,0 %	-22,0 %
Kontor/administrasjon	-19,5 %	-22,4 %	-28,1 %	-30,3 %	-21,2 %	-10,7 %
Økonomi/regnskap	-9,6 %	0,7 %	5,9 %	3,0 %	-2,9 %	-10,4 %
IT	-17,2 %	-4,9 %	-3,8 %	-13,1 %	-17,3 %	-16,9 %
Lager, logistikk og transport	-2,4 %	-2,0 %	0,1 %	-12,6 %	-8,8 %	-8,6 %
Tekniske tjenester	-11,9 %	-20,6 %	-13,0 %	-12,5 %	-18,9 %	2,5 %
Bygg og anlegg	-6,9 %	-13,9 %	-14,3 %	-9,8 %	6,9 %	19,6 %
Helse og omsorg	-4,6 %	6,7 %	-0,4 %	0,9 %	-4,2 %	-13,1 %
HORECA	-15,2 %	-14,0 %	-10,0 %	-14,1 %	5,9 %	14,1 %
Industri og produksjon	6,4 %	-26,9 %	-13,3 %	-22,6 %	-18,2 %	-1,0 %
Oppvekst og utdanning	1,7 %	7,3 %	1,8 %	-4,3 %	10,3 %	17,1 %
Annet	-61,0 %	87,1 %	-24,0 %	8,5 %	23,7 %	-41,8 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %

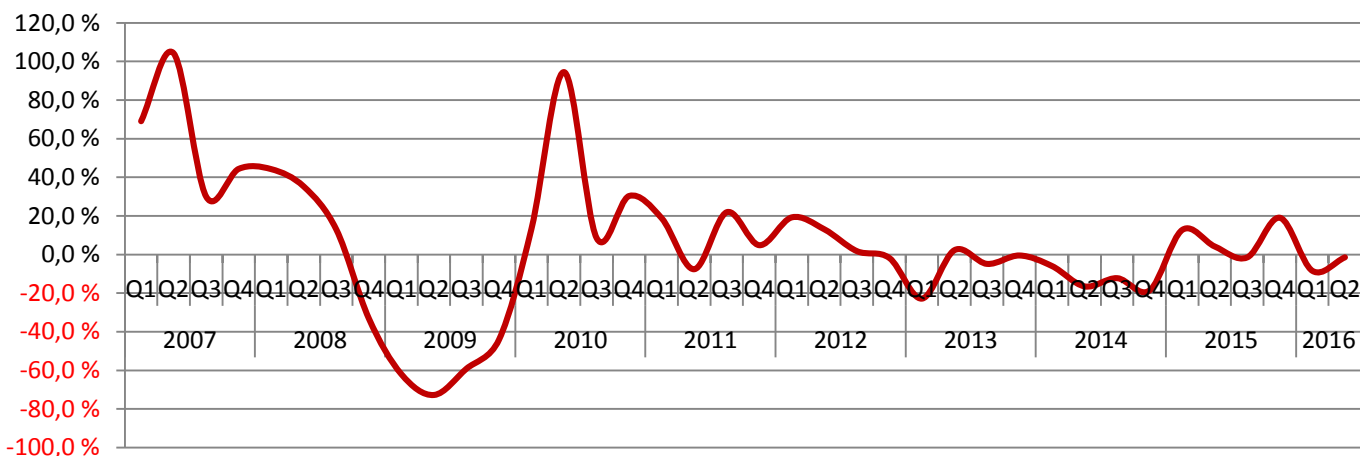
Utvikling i omsetning sammenliknet med sammen kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2
Handel	19,6 %	-7,7 %	-10,9 %	-13,0 %	-5,9 %	27,0 %
Kundesenter/callsenter	-2,1 %	-9,4 %	-12,2 %	-11,2 %	-27,5 %	-22,4 %
Kontor/administrasjon	-17,1 %	-21,9 %	-27,1 %	-26,7 %	-20,0 %	-7,4 %
Økonomi/regnskap	-5,3 %	-3,3 %	1,7 %	0,8 %	-3,5 %	-8,4 %
IT	-4,8 %	-2,4 %	-5,2 %	-8,3 %	-15,1 %	-10,9 %
Lager, logistikk og transport	7,7 %	0,7 %	-7,9 %	-9,2 %	-8,6 %	-9,6 %
Tekniske tjenester	-24,2 %	-21,3 %	-19,6 %	-16,9 %	-16,6 %	-2,7 %
Bygg og anlegg	-9,7 %	-11,4 %	-13,1 %	-5,1 %	9,8 %	28,4 %
Helse og omsorg	-2,5 %	8,3 %	-6,0 %	-5,5 %	1,9 %	-8,2 %
HORECA	-13,4 %	-11,4 %	-2,9 %	-11,0 %	8,2 %	9,0 %
Industri og produksjon	1,7 %	-29,3 %	-14,3 %	-22,7 %	-19,3 %	-5,2 %
Oppvekst og utdanning	4,4 %	5,7 %	11,3 %	-0,4 %	11,8 %	20,0 %
Annet	-42,2 %	56,8 %	-22,2 %	-5,5 %	26,0 %	-22,4 %
Totalt	-6,8 %	-8,6 %	-11,3 %	-10,5 %	-5,1 %	2,3 %

Rekruttering til faste stillinger

Rekruttering til faste stillinger er bemanningsbransjens nest største virksomhetsområde. Siden 2006 har bransjen kvartalsvis rapportert inn antall rekrutteringer. De innrapporterte tall viser at det fram til 1. halvår 2008 var en kraftig vekst, men at virksomheten ble preget av krisen. Det understrekes at vår statistikk ikke gir et fullstendig bilde av rekrutteringsmarkedet når det gjelder volum, men at utviklingstrekkene er meget relevante. Bakgrunnen for dette er at det blant rene rekrutteringsselskaper er en betydelig lavere andel organiserte bedrifter enn blant bedrifter som driver utleie av personell.

Prosentvis utvikling i antall rekrutterte sammenliknet med samme kvartal året før

I 2015 var det en positiv utvikling innen rekruttering. I 2016 er var det imidlertid nedgang. Nedgangen i antall rekrutteringer i 2. kvartal var på 1,4% i forhold til året før. Omsetningsnedgangen var på 1,29%.

Omsetning

